

ROŽĎALOVICKO

Městský zpravodaj pro občany Rožďalovic, Ledčerek, Viničné Lhoty, Podlužan a Hasiny

Cena: 30 Kč

4/2025

Vážení spoluobčané, dovolte mi, abych vás přivítal u letošního posledního čísla našeho zpravodaje a seznámil vás s některými novinkami z našeho města.

MĚSTSKÝ ÚŘAD DOČASNĚ VE SPOLKOVÉM DOMĚ

V říjnu došlo kvůli rekonstrukci radnice k přestěhování městského úřadu do Spolkového domu v Ruské ulici. Návrat zpět do úřadoven na náměstí je plánován přibližně za rok. V prvním poschodí radnice jsou v této době dokončeny nové rozvody vody, kanalizace, elektřiny a hlavní přívod plynu pro restauraci a společenské sály včetně barového koutku a sociálního zařízení. V těchto prostorech nyní probíhají práce na omítkách a připravují se otvory pro vzduchotechniku.

I když se může zdát, že stavební práce probíhají dlouhou dobu, vše běží podle stanoveného harmonogramu. V jarních měsících příštího roku je plánována oprava nové budovy radnice, která se dočká nových rozvodů, fasády a střechy. Znovuotevření společenských sálů je plánováno na začátek roku 2027.

ROZPOČET NA ROK 2026

Od roku 2026 bude městský rozpočet nově zatížen financováním nepedagogických

pracovníků školy a školky, jak o tom rozhodla před časem vláda. Dle dostupných propočtů neobdrží obec ze státní pokladny finance odpovídající výši platů těchto zaměstnanců. Přesto budou všechna pracovní místa v roce 2026 zachována a rozdíl doplatí obec ze svého rozpočtu.

Tímto bych chtěl všem pedagogickým, nepedagogickým pracovníkům a zaměstnancům této naší příspěvkové organizace poděkovat za jejich práci. Též chválím velmi krásné představení při letošním rozsvícení vánočního stromečku.

ZMĚNY V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ

U plastových odpadů dochází od 1. ledna 2026 ke změně četnosti svozů. Z původního intervalu jednou za měsíc budou nyní žluté nádoby vyváženy pravidelně po 14 dnech, konkrétní dny budou vyznačeny ve svozovém kalendáři pro rok 2026.

K této úpravě dochází zejména proto, že do žlutých nádob počínaje lednovými svozy bude možné odkládat kromě plastů také kovy a nápojové kartony.

Jde o tzv. multikomoditu. Zjednoduše se tak třídění pro občany, přitom možnost odkládání kovů do kontejnerů na sběrných místech nadále zůstává.

Další novinkou bude čipování nádob na směsný odpad. Tento systém umožňuje

sledování a evidenci jejich obsahů a frekvence vývozu. Tento čip bude napojen na centrální systém správy odpadu, který shromažďuje data o množství odpadu vyprodukovaného v jednotlivých domácnostech. Budeme tak mít lepší přehled o odpadech v našem městě.

SETKÁNÍ SE SPOLUOBČANY

V říjnu proběhlo tradiční setkání se spoluobčany na netradičním místě, a to v budově základní školy. Chtěl bych poděkovat panu řediteli školy Mgr. Petru Tesařovi za poskytnutí prostor družiny. Společně jsme na tomto setkání představili probíhající nebo připravované projekty.

V nabídce byla také prohlídka školy, která byla obohacena o výklad pana ředitele. Potěšilo mě, kolik z vás na toto setkání zavítalo.

Skvělé občerstvení připravily kuchařky školní jídelny. Na jaře se s vámi opět rád uvidím a na podzim se snad již potkáme v nových prostorách radnice.

Závěrem mi dovolte, abych vám všem popřál krásné a poklidné Vánoce plné pohody, radosti a vzájemné blízkosti a do nového roku mnoho zdraví, úspěchů a dobrých zpráv.

*Petr Kapal
starosta*

Pozemky a pozemkové úpravy

Město Rožďalovice zahájilo přípravu na pozemkové úpravy, které zajišťují prostupnost krajiny, jsou silným nástrojem při řešení retence vody v krajině, protierozní a protipovodňové ochrany a také v boji proti suchu. Jsou také opatření ke zpřístupnění pozemků.

Jde především o polní nebo lesní cesty, mostky, propustky, brody, železniční pře-

jezdy apod. Pozemkové úpravy jsou procesem, který uspořádává vlastnické vztahy a vytváří novou digitální katastrální mapu. Tyto nové pozemky mohou mít jiné hranice, než byly u původních pozemků, případně je možné sloučit víc pozemků jednoho vlastníka do menšího množství pozemků.

Městu Rožďalovice se při těchto přípravách podařilo získat do svého vlastnictví

nejen polní nebo lesní pozemky, ale i podíly na pozemcích, jako jsou např. polní cesty, vodní toky aj.

Všem vlastníkům, kteří nám své podíly darovali, nebo odprodali, děkujeme. Celkově se podařilo v roce 2025 odkoupit 33 403 m² a městu bylo darováno 203,5 m².

(red)

**CHCETE PRODAT POZEMEK, LOUKU ČI ORNOU PŮDU?
NABÍDNĚTE JE MĚSTU ROŽĎALOVICE**

Odešel „šikovný pán z Prahy“

Tyto řádky se mi nepišou snadno. Před nedávnem mě zasáhla velmi smutná zpráva, že nás nečekaně opustil pan Petr Volek. Byl nejen člověkem, který se svými mnoha aktivitami výrazně podílel na chodu městského úřadu, ale i mým kamarádem.

V době, kdy jsem nastoupil do funkce starosty, se stal jakýmsi mým „osobním řidičem“ při cestách, které jsem musel podnikat napříč republikou. Nejčastěji jsme společně mířili do hlavního města, zejména kvůli vyřizování důležitých dotací. Nezapomenu ani na cesty za výjimečnými osobnostmi, jako byl kardinál Dominik Duka či herec Zdeněk Svěrák, kterého jsme navštívili v Centru Paraple. Patřily sem rovněž cesty do Poslanecké sněmovny nebo na Krajský úřad Středočeského kraje.

A proč zmiňuji právě Prahu? Protože v ní dlouhá léta žil a pracoval, dokonale ji znal a s nadšením o ní vyprávěl. Co část Prahy, to nový příběh. Nikdy nezapomenu na hlášku typu „Pražáci pašáci“ nebo pozdrav rukou se vztyčenými dvěma prsty symbolizující písmeno „V“ (jako vítězství). Pokud jsme probírali vážnější témata, zakončil povídání nadějným: „Hlavně že je mír.“

Já býval často před jednáními nervózní, ale on mě vždy dokázal rozptýlit historkou ze života. A byly to historky stejně veselé, jako byl on sám. Dokázal rozdávat radost a s humorem sobě vlastním si uměl udělat legraci i sám ze sebe (viz jeho vlastní slova v nadpisu této vzpomínky). Neopakovatelným způsobem dokázal i vážnou situa-

ci úsměvně odlehčit, a navodit tak vždy tu správnou atmosféru.

Milý Petře, nikdy nezapomenu, jak jsi mi pomáhal i v mém osobním životě, když to nebylo zrovna snadné. Však ty víš. Děkuji ti, kamaráde. Ať ti ta mašina Honda Africa šlape i tam nahoře.

Petr Kapal

Z REDAKČNÍ POŠTY

Poděkování městu Rožďalovice za podporu Linky bezpečí

Ráda bych touto cestou celému zastupitelstvu města Rožďalovice vyjádřila upřímné poděkování za dlouhodobou podporu Linky bezpečí. Velmi mě těší, že důležitost krizových služeb, které poskytujeme, vnímá čím dál víc samospráv a že mezi nimi nechybí ani město Rožďalovice. Stejně jako pro děti a dospívající, kteří se na Linku bezpečí obracejí se svými problémy, je i pro nás velmi důležité vědět, že na to nejsme sami. Partnerství s Vámi nám totiž dodává sílu pomáhat s maximálním nasazením při každém z více než 120 tisíc krizových kontaktů ročně.

Město Rožďalovice patří spolu s dalšími 1937 městy, městysi a obcemi mezi partnery, kteří jasně ukazují, že jim duševní zdra-

vi mladých lidí není lhostejné. Za tento zodpovědný, vstřícný a inspirativní postoj Vám právem náleží čestné místo na mapě dobra (www.mapadobra.cz), kam zařazujeme naše věrné podporovatele. Dnešní doba přináší dětem a dospívajícím mnoho těžkostí a nejistot. Naším cílem tak nadále zůstává poskytovat pomoc a oporu všem,

kterí ji akutně potřebují, a to anonymně, nonstop a zdarma.

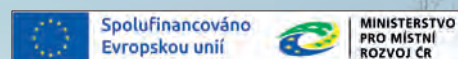
Vážím si toho, že důležitost existence Linky bezpečí, která dětem v krizových situacích pomáhá již přes 30 let, vnímá rok od roku víc zástupců samosprávy a že mezi ně patříte i Vy. Vaše podpora je pro nás závazkem, abychom naši práci dělali co nejlépe a pomáhali všem, kteří naši pomoc potřebují. I díky Vám se počet dětí, které se k nám z kapacitních důvodů nemohou dovolat, může snižovat. A věřím, že se nám to bude společně dařit i nadále.

Za celý tým Linky bezpečí Vám ještě jednou děkuji.

*Soňa Petrášková, ředitelka
Linka bezpečí, z. s.*

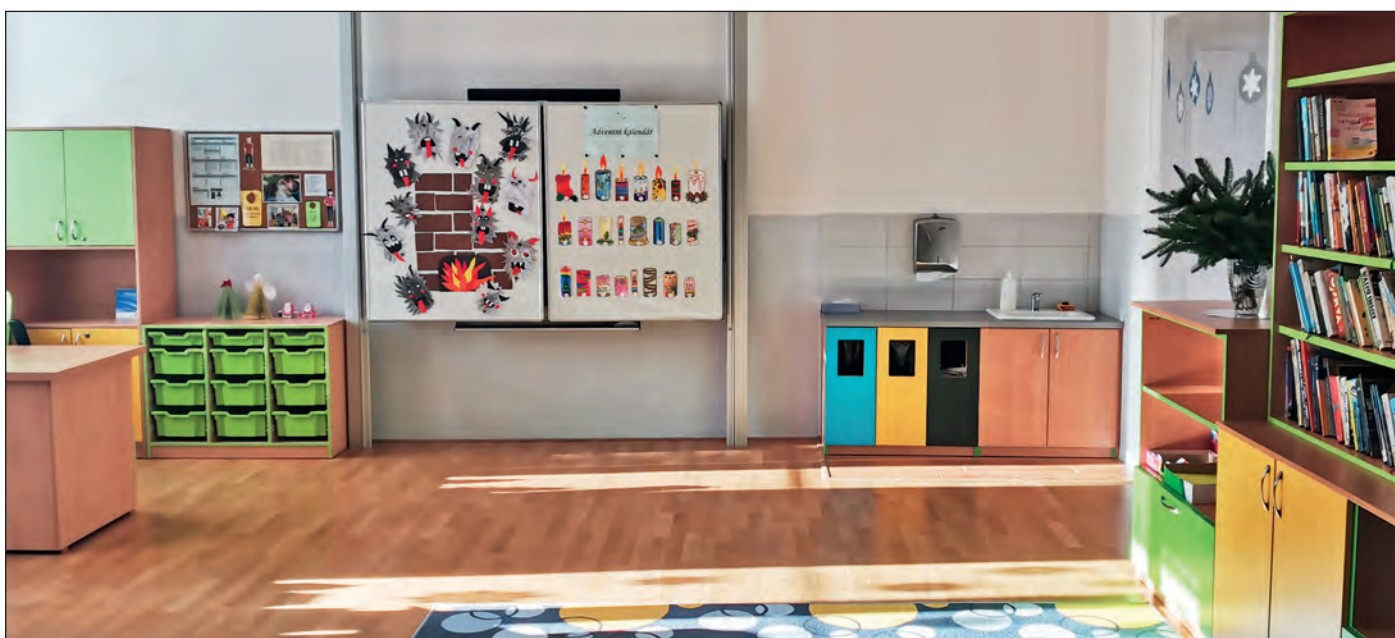

V listopadu byl dokončen chodník v ulici U Barborky. Náklady ve výši 2 117 000 Kč byly z větší části kryty dotací (1,6 milionu Kč) z Integrovaného regionálního operačního programu Ministerstva pro místní rozvoj ČR, spoluúčast města činila necelých 520 000 Kč

Z Integrovaného regionálního operačního programu Ministerstva pro místní rozvoj ČR byla z větší části dotována také nová školní družina a datové rozvody v přízemí školy (1 405 993 Kč). Celkové náklady činily 1 850 000 Kč, necelých 450 000 Kč byla spoluúčast města. Zároveň byla zrenovována ředitelna

Domov Rožďalovice pokračoval během podzimu s obnovou fasády na zámecké budově

Zrenovované schody ke kostelu byly na konci října osazeny zábradlím

Budova radnice prochází rozsáhlou rekonstrukcí

O víkendu 1. a 2. listopadu byl sloven rybník Zrcadlo ve Mlýnci

Výlov Komárovského rybníka, sobota 15. listopadu, dole: výlov Bučického rybníka, pátek 17. října

Výlov rybníka v Doubravanech, neděle 16. listopadu

Výlov horního Kněžského rybníka („Konopáku“) na Staré Hasině, pondělí 17. listopadu

V sobotu 18. října jsme přivítali tyto nové občánky: Aneta Honová, Viktor Vlček, Filip Hnát, Ema Dytrychová, Matyáš Sochor, Marie Anna Hronová

Letošní posvícení, sobota 18. října

Setkání se spoluobčany se z důvodu rekonstrukce radnice uskutečnilo v pondělí 27. října netradičně v budově základní školy

Výřad Mysliveckého spolku Podlužany v sobotu 15. listopadu u Staré Hasiny

Halloweenská stezka přilákala desítky rodin

Druhý ročník se nesl ve znamení zábavy, úkolů i správné strašidelné atmosféry. V sobotu 25. října ožily Rožďalovice pořádnou dávkou magie, světýlek a příjemného strašení. Město Rožďalovice ve spolupráci se Sdružením rodičů Rožďalovice uspořádalo druhý ročník Halloweenské stezky, která se setkala s velkým zájmem a přilákala desítky nadšených dětí i dospělých.

Už od 15 hodin se v rámci tvořivých dílniček pro radost rozběhlo tradiční dlabání dýní, které patří mezi nejvyhledávanější aktivity celé akce. Rodiče s dětmi si donesli vlastní nástroje a společně vytváře-

li nápadité, strašidelné i legrační dýňové lucerny. Díky předchozím objednávkám na městském úřadě bylo i letos dostatek dýní, a tak se z prostoru zaplněného tvořivostí linula dobrá nálada už od prvních minut.

Od 17 hodin se otevřela samotná Halloweenská stezka, nejprve pro nejmenší návštěvníky a poté pro starší dobrodruhy. Děti se vydaly mezi světýlka, dekorace a tematické strašidelné kulisy, kde je čekaly zábavné úkoly a také několik halloweenských postaviček. Nechyběla drobná odměna ani malé občerstvení, které potěšilo všechny účastníky po absolvování trasy.

Pořadatelé kladně hodnotí nejen hojnou účast, ale především přátelskou atmosféru, která provázela celé odpoledne i večer. Mnozí dorazili s lampióny nebo lucerničkami, které večerní stezce dodaly ještě kouzelnější nádech. Akce byla zakončena ve 20 hodin.

Dobrovolné vstupné organizátorům umožní dále rozvíjet komunitní akce, které už tradičně do Rožďalovic přinášejí radost, tvoření i společné zážitky. Stezka se opět ukázala jako velmi oblíbená a místní se už nyní těší na její další ročník.

Miroslava Geršlová

V pátek 28. listopadu zavítal Mikuláš s čertem na Starou Hasinu (foto Adéla Fialová)

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU

29. listopadu

V sobotu 29. listopadu se náměstí Rožďalovic i jeho okolí proměnilo v kouzelné místo plné světýlek, vánočních tónů a vůně dobrot i horkých nápojů. Město uspořádalo tradiční Vánoční jarmark, který letos opět přilákal velké množství návštěvníků všech věkových kategorií. Už od 14 hodin proudily na náměstí desítky rodin, seniorů i mladších návštěvníků, aby si užili adventní atmosféru a bohatý program.

V Galerii Melantrich byla k vidění soutěžní výstava Náš Betlém, která se setkala s mimořádným ohlasem. Návštěvníci mohli obdivovat kreativní zpracování betlémových scén a zároveň si zakoupit různé drobnosti u prodejních stánků. Nechy-

běly ani teplé nápoje a občerstvení, které pomáhaly zahřát v chladném odpoledni.

Hlavní ruch panoval na trzích na náměstí, kde byla široká nabídka vánočních dekorací, ozdob, domácích výrobků a dalšího tematického zboží. Velkému zájmu se těšily také dopisy Ježíškovi, možnost zakoupit si rožďalovické hrnečky a tradiční svařák. Značnou pozornost přitahoval také fotokoutek s vánoční tematikou, kde si rodiny pořizovaly památeční snímky.

Od 16 hodin zahájily kulturní program děti z MŠ a ZŠ Rožďalovice. Jejich vystoupení přilákalo široké publikum a vykouzliho úsměvy na tvářích přítomných rodičů, prarodičů a ostatní přihlízejících návštěvníků. V průběhu odpoledne nechybělo ani

vyhlášení soutěže Náš Betlém, které každoročně budí mezi účastníky velká očekávání.

Vrcholným okamžikem celého jarmarku bylo slavnostní rozsvícení vánočního stromku chvíli před 17. hodinou. Za doprovodu koled a potlesku se město oficiálně ponořilo do adventního času. Atmosféra byla příjemná, poklidná a zároveň slavnostní – přesně taková, jakou si místní obyvatelé i návštěvníci přejí.

Letošní Vánoční jarmark opět ukázal, že tradice v Rožďalovicích žijí a že společné setkávání má pro komunitu velkou hodnotu. Těšíme se na další společné akce, které pro Vás plánujeme.

Miroslava Geršlová

Odešla dlouholetá učitelka zdejší školy Naděžda Severová

Opakovaně a rád se vracím do svých vzpomínek spojených s městečkem Rožďalovice. Přišel jsem tam z Jičína, z postu ředitele 3. ZDŠ na Novém Městě rovnou do stejné funkce na rožďalovické Lindnerově základní škole. Prožil jsem v Rožďalovicích zajímavých 15 let, které podle mého soudu patřily k nejlepším v mém životě.

Poznal jsem tu mnoho zajímavých lidí, třeba v samotném učitelské sboru. Mezi ně patřila – a já bych řekl, že přímo zářila – kolegyně učitelka Naděžda Severová. Koncem listopadu se ke mně dostala smutná zpráva, že nás navždy opustila.

Je těžké rozloučit se s člověkem, kterého jsme delší čas denně potkávali, vážili si ho, oceňovali jeho přístup k životu, jeho pracovitost a vzorné plnění povinností. Je proto pro mne takové loučení obtížné, chci-li vzpomenout na paní Naděždu Severovou, svoji kolegyni učitelku na Lindnerově základní škole v Rožďalovicích.

Pamatuji si ji někdy od poloviny 70. let, kdy jsem na škole začal působit. Představuji si ji ve sborovně školy u širokého stolu na jeho pravé straně. Chovala se nenápadně, ale přesto byla její přítomnost patrná. V debatách nad denními problémy na škole si zpravidla počkala se svým názorem.

k vyjádření až mezi posledními, když už se projevily všechny kolegyně – učitelky nižšího stupně zmíněné základní školy. Nepatřila mezi typické elementaristky, které uváděly do školního života děti v první třídě. Spíše měla v péči žáky starší, třetí či čtvrté třídy, ve věku 10 let svého mladého života. Tam byla nejlepší v učení i v jednání s jejich rodiči. Měla pochopení pro jejich starosti i radosti, jednala s nimi ohleduplně a s porozuměním. Dovedla za své žáky před ostatními zabojovat, a to s plným nasazením. Jako třídní učitelka byla prostě dokonalá.

V roli ředitele školy jsem měl možnost zhlédnout za dobu působení na zdejší škole desítky jejich vyučovacích hodin. Byly vždy pečlivě připraveny, s logickým postu-

pem. Na jejich začátku soustředěním pozornosti po přestávce, pak opakováním minulé vyučované látky až po srozumitelný výklad nového učiva. Své žáky uměla paní učitelka Severová plně zaujmout, soustředit na činnost, kterou si pro ně připravila. Nepamatuji se, že by kdy při vyučovací hodině na ně nějak zvýšila hlas. Měla u nich přirozenou autoritu. Její žáci ji respektovali a jistě se nemýlím, když napíši, že ji ctíli, ba přímo milovali.

Byla skutečnou pedagogickou osobností, jednou z výtečných učitelek, která nejen skvěle učila své žáky, ale byla pro ostatní členy učitelského sboru uznávaným lidským vzorem, respektovaná rodiči svých žáků, spolehlivou kamarádkou i rádkyní pro ostatní učitele ve sboru. Ochotně od ní přijímali kritiku a snažili se naslouchat jejím radám a doporučením. Vedla vzorný rodinný život. Její dcera byla jejím věrným obrazem. Vdala se na Slovensko a obě těžce nesly, když se naše republika rozdělila na dvě samostatné části. Ale smířily se s tím a jejich vztah ke Slovákům to nijak nezměnilo. Zaslouží si i po svém odchodu ze života náš plný respekt a úctu. Rád jsem jí věnoval svoji vzpomínku.

Oldřich Suchoradský, Hradec Králové

Učitelský sbor v roce 1960. Horní řada zleva: A. Švorcová, L. Antošová, V. Zejdová, N. Severová, V. Pokorný, D. Zítková, E. Forgonová, H. Pacinová. Dolní řada zleva: M. Hazdrová, F. Hazdra, J. Drozen, J. Sládek (ředitel), J. Voseček, H. Čechová

Vážení přátelé, jak zpíval v jedné své písni Karel Gott, „čas letí jako bláznivý“. Jen co jsme začali nový školní rok, tak už tu jsou Vánoce. Myslím, že tento pocit nemám jen já. Prvním náznakem, že Vánoce, Vánoce přicházejí, bylo, když se po chodbách školy začínaly ozývat noviny, které k nám nesli členové pěvecko-hudebního kroužku pod vedením učitelek Naděždy Hrnčířové a Dominiky Soukupové. Zpívají opravdu krásně a mnozí z vás se o tom přesvědčili na rozsvícení vánočního stromečku na náměstí v Rožďalovicích, kde také zpíval, neméně skvěle, pěvecký sbor z mateřské školy. Sice letos nevystupujeme ani na Václavském či Staroměstském náměstí v Praze, ale máme prosincovou „koncertní šňuru“ po Rožďalovicích. Posudte sami 17. prosince zámek, 18. prosince klášter a 21. prosince Galerie Melantrich. Poté už bude následovat Tichá noc a těšení se na Ježíška.

Jsem rád, že mohu konstatovat, že máme velmi všestranně nadané žáky, kteří naši školu reprezentují na různých sportovních či vědomostních soutěžích. Velmi dobrých výsledků dosáhli například v tradičních soutěžích Kopidlenský kapřík a Kopidlenský jelen, kde jsme obsadili druhé a třetí místo. Neztratil jsem se ani při Běhu 17. listopadu, který se konal rovněž v Kopidlně.

Ve škole se pořád něco děje a snažíme se pro děti připravovat programy, které je vtáhnou do dění ve škole. „Děsivý“ úspěch měl školní Halloween, do kterého se zapojili nejen děti, ale i pedagogičtí pracovníci a naše milé paní kuchařky. Jídlo děsivé nebylo, i když názvy pokrmů vzbuzovaly po-

chybnosti. Svůj strašidelný Halloween si připravila i mateřská škola.

Od října jsme vyjžděli také na zajímavé exkurze. Navštívili jsme pražské planetárium, viděli výlov Bučického rybníka, navštívili kolínské divadlo a divadlo Gong v Praze, vyzkoušeli jsme ledovou plochu v Jičíně a poznali nejen historii, ale i současnost automobilky Škoda Auto.

Ani výuka ve škole nemusí být nuda. Děti si jistě odnesly mnoho zážitků při pokusech v chemii či fyzice. Vyzkoušeli si Orffovy a jiné nástroje v hudební výuce či dramatizaci v anglickém jazyce. Ve škole to zkrátka žije. O tom jste se mohli přesvědčit sami při Dni otevřených dveří, který se konal 10. prosince od 8 hodin. Ukázali jsme vám běžný den ve škole. Mohli jste navštívit konkrétní třídu či si jen prohlédnout prostory školy.

K příchodu do školy již bylo možné využít nově opravené historické dveře hlavního vchodu, které se staly ozdobou školy. Budova tak nejen při pohledu z Tyršovy ulice působí, řekl bych, až malebným dojmem. Dveře byly opraveny z prostředků zřizovatele, kterému tímto děkuji za spolupráci v roce 2025. Vážím si jeho podpory a těším se na spolupráci v roce 2026. Zároveň děkuji i za to, že nám i v novém roce zajistí financování nepedagogických pracovníků v plném rozsahu. Jeho podpora nám umožňuje soustředit se na kvalitní vzdělávání a další rozvoj školy bez obav o zajištění základního provozu.

Ani mateřská škola nezahálí. Paní učitelky pro děti chystají každý týden mnoho zajímavých aktivit. Velký duel a zároveň komunitní akce „Jablko x brambora“ nás všechny

mile zaskočila obrovským zájmem, který u rodičů vyvolala. Rodiče našich nejmenších připravili mnoho specialit připravených z jablek a brambor.

Děti viděly divadelní představení *O líné Liduně* a *O pejskovi, kočička a myšce*. Nejen herci chodí na návštěvu do mateřské školky. Jednoho krásného dne přišel na návštěvu „opravdický“ kůň, což bylo velmi milé překvapení.

I děti v mateřské škole milují pohyb, proto je navštívil trenér, který si pro ně přichystal mnoho pohybových her. Když už jsem u těch návštěv, asi nejvzácnější návštěvou byl příchod samotného Mikuláše se svojí družinou andělů a čertů. Děti měly připravené písničky a básničky, které jim předvedly.

A co se bude dít v mateřince do konce kalendářního roku? I když už je jen pár dní do prázdnin, čeká nás hudebně-pohybový program „Vánoce s rolničkou“ a samozřejmě vánoční besídky pro rodiče, prarodiče a další pozvané. Na závěr se všechny děti fotily s vánočním motivem. Letos si vánoční motiv vybírali hlasováním sami rodiče.

Život školy můžete sledovat na našich internetových stránkách a facebookovém profilu. Zde naleznete články a fotogalerii k aktuálnímu dění v ZŠ a MŠ.

Dovolte mi na závěr poděkovat všem zaměstnancům, rodičům i dětem za jejich práci, podporu a nasazení v průběhu celého roku 2025. Přeji Vám všem krásné prožití vánočních svátků a do nového roku 2026 všem hlavně pevné zdraví, lásku a spokojenost.

Petr Tesař
ředitel školy

Před devíti lety vznikla tradice sázení ovocných stromků u Třeboňského rybníka. Každý deváták dělal po celý rok patrona prvňáčkovi a spolu si, mimo jiné, taky vysadili stromek a k němu zakopali lahev se společným vzkazem do budoucnosti. A letos 12. listopadu tato tradice v lokalitě Na Holi skončila – shodou okolností stromky sázeli ti devátáci, kteří jako malí prvňáčci s tradicí začali.

Další úspěch zaznamenali naši mladí přírodovědci, tentokrát v Kopidlně. V pátek 10. října se naše družstvo umístilo na třetím místě a v soutěži jednotlivců byl Jan Buryan pátý v myslivecké soutěži Kopidlenský jelen. Mladí rybáři si v Kopidlenském kapříkovu vedli ještě lépe – jen o necelý bod skončili těsně druzí a v jednotlivcích obsadili Filip Burian a Matěj Zvolský třetí, resp. čtvrté místo.

Rozďalovicko na cestách 6

Milí čtenáři,

již pošesté jsme pro vás připravili Rožďalovicko na cestách, zvláštní cestovatelskou přílohu našeho městského zpravodaje. Již pošesté shrnujeme cestovatelské zážitky a přinášíme fotografie z míst, kam se spolu s námi dostalo Rožďalovicko. Ano, pošesté, ve skutečnosti však již desátým rokem, protože poprvé jsme časopis „vyvezli“ s tehdejší učitelkou kolegyní Janou Červenkovou v roce 2015 do Maroka. Ostatně první fotografii Rožďalovicka v cizině – na Saharě si můžeme připomenout.

V průběhu dalších let jsme přidávali další země, měnili se spolucestovatelé a od pátého výročí vydáváme vždy jednou ročně tuto přílohu. Letos tedy byl důvod k malé oslavě. Uskutečnili jsme ji formou letní výstavy fotografií a suvenýrů, kterou jsme připravili s Martinem Dohnalem v Galerii Melantrich.

Někteří z mých příležitostných spolucestovatelů si letos „jeli po svých“ – Zuzana do Alžírsko, Zdeněk na Island, Yveta do Maroka, Dáša a Petr do Indonésie...

My jsme se s Rožďalovickem i v roce 2025 podívali do některých zemí znovu, protože se nám tam dříve líbilo, nestihli jsme všechno, nebo jsme tam našli nové přátele (Turecko, Indonésie). Ale zavítali jsme i do zemí nových – třeba do Polska, nebo na Mallorcu. Jsem moc rád, že Rožďalovicko cestovalo i s novými tvářemi, a to do opravdu zajímavých destinací – s Liborem Pletkou do Saúdské Arábie na dakarskou rallye a s Janem Štafleem až k severnímu polárnímu kruhu. Další odvážnou cestu přidali Alex Truhlář s kamarádem Danem, kteří se na Babettách tentokrát vydali do Pobaltí.

Letošním rokem jsme otevřeli čtvrtou desítku navštívených zemí, což je za deset let jistě slušný výsledek. Ale nejde o statistiku, jde o to, že se v cizině náš zpravodaj i jeho příloha líbí, že můžeme pomoci nich představovat naše město, události, lidi.

A v tom hodláme pokračovat i při dalších cestách.

S Rožďalovickem samozřejmě...

Jiří Rejsek

S Adamem mezi děvčaty na Sawah Japan (Belitung)

Jan Štafl na Lofotech

Milan na Mallorce u své oblíbené cedule „Zákaz sportování“

Jaruška v Alacahöyükü (Turecko)

Libor Pletka s Danielem Sandersem, vítězem motocyklů Dakaru

Alex s Danem v Estonsku

Karel s Janou a přáteli na Jávě

Autobusem vánočním Pobaltím

21.–31. prosince 2024

Zase se blíží Vánoce a letenky do teplých krajů jsou zase o něco dražší. Zdá se mi, že v i Česku dochází stále více lidí k závěru, že se tyhle svátky dají prožít lépe v cizině než doma s bramborovým salátem, smaženým kaprem a pohádkou. Na druhou stranu kapacity leteckých společností jsou omezené a kdo dřív přijde...

A tím jsem já opět nebyl. Nezbyvá mi tedy nic jiného než najít alternativní řešení. Začínám u toho, že nemusím bezpodmínečně letět. Nakonec nacházím inspiraci v loňské korejské cestě, kdy jsme jeli půl dne pohodlným autobusem ze Soulu na jih. Tak jo, tedy autobusem – zbývá už jen kam se vydat. A opět se vracím ve vzpomínkách. Tentokrát do roku 2012, kdy jsem se na deset dní stal jedním z asi tří tisíc pasažérů výletní lodi Costa Fortuna a z horní, myslím třinácté, paluby jsem vyhlížel přístav, do kterého jsme podle plánu přijížděli. Kodaň, Stockholm, Petrohrad a nejseverněji pak estonský Tallin. Staré město s trhy, na kterých se prodával jantar na každém kroku. To je ono! Když to nejde do tepla, tak pojedu do pravé zimy, a ještě zkusím na pobřeží Baltského moře hledat tuhle „zkamenělou“ pryskyřici. Když nepořídím tady, zkusím jižně v Lotyšsku, nebo ještě jižněji – v Litvě.

Takže představu mám, už z domova zajišťuju Flixbusy na jednotlivé přejezdy a noclehy v Rize, Kaunasu, Vilniusu a v přístavní Klaipédě. Balím teplé svršky (i spodky) a pár dní před Štědrým dnem vyrážím.

Hned v úvodu je namístě říct, že ne vše se odehrávalo podle plánu. Cestování s Flixbusem mělo opravdu hodně daleko do toho korejského, zima na severu žádná nebyla, v Česku bylo tou dobou podstatně chladněji. A jantary? Ani nemluvíme...

Z narvaného autobusu vystupujeme někde na okraji Varšavy před půlnocí po skoro dvanácti hodinách jízdy. Ne, žádné velké vysvobození to není, protože tady dávají lišky dobrou noc a fouká ledový vítr. Přestupovou dobu se choulíme, tedy já a mladá italská rodina v nedaleké stanici metra. Přestože je otevřená, fouká tady trochu míň. Čekáme dýl, než bylo v plánu, autobus přijíždí s půlhodinovým zpožděním.

I tady je vše, kromě našich míst obsazeno, ale jsem tak zmrzlý, že mi to nevadí. Navíc cestou lidí spíše vystupují, takže se autobus pomalu vyprazdňuje. Při jedné z mála zastávek se jdu protáhnout ven a mrknu do zavazadlového prostoru, který už je skoro prázdný. Můj batoh nikde! V myšlenkách se vracím do Varšavy, kde jsem ho prostě nechal na chodníku ať mi ho naloží a rychle jsem spěchal do tepla. Naložili – nenaložili? Odpověď se dozvím až ve dvě odpoledne při výstupu v Tallinu. Naložili, uf...

Taxikem se jedu ubytovat na hotel, který mám na Starém Městě pod hradním vrchem Toompea. Rychle se stmívá, den je tady v tuhle dobu velmi krátký – na rozdíl od června, kdy naopak na krátkou noc upozorňuje Alex Truhlář (viz str. 18). Na hlavní estonské město jsem si sice vyhradil ještě celý příští den a následující dopoledne, ale to je samozřejmě na památky a okolní přírodu málo. Všude vládne sváteční atmosféra, večer je přiměřeně chladno, ale sníh chybí. A tak to bude i celý zbytek výletu. Postupně střídám hlavní města jednotlivých států, občas přidám i nějaké jiné větší město, ve kterém přestupuju. Nejsem velkým příznivcem městské turistiky a vlastně ani Vánoc, ale vyzdobené staré části zdejších měst, místní trhy a všeobecné veselí se mi líbí a svoje procházky končím pravidelně až v pozdních nočních hodinách. V Tallinu sice zabloudím, v Rize ztratím telefon, který později našťestí najdu, v Kaunasu nemůžu najít zamluvené ubytování, protože mám špatnou adresu. Když se ubytuju v hotelu ve Vilniusu a v koupelně si chci umýt ruce, v umyvadle přestane téct voda, zato se na mě spustí ze stropu proud vody vytékající zpoza objímky žárovky – jak už jsem psal drobné cestovatelské potíže. Z Klaipėdy zajíždím trajektem na Kurskou kosu (foto dole), nachodím tady přes 20 kiláků po pobřeží s cílem splnit si svůj sen – najít kousek jantaru. Počasí sice přeje, ale štěstí nemám.

Pobaltské státy, u nás dosud trochu opomíjené, mají rozhodně co nabídnout, určitě bych je chtěl ještě někdy navštívit. Už teď vím, že určitě v létě, určitě na delší dobu a určitě ne autobusem. Ani na Babbetě jako Alex Truhlář.

Tallin, Radniční náměstí (Raekoja Plats), zítra bude Štědrý den

Videomapping v Kaunasu, dům Černohlavců v Rize a vánoční kluziště na starém městě ve Vilniusu

Vzpomínky na Dakar

9.-17. ledna 2025

Rallye Dakar se v roce 2025 jela v Saúdské Arábii, na území tohoto státu už pošesté. Závod se konal od 3. do 17. ledna, a to i za účasti 43 českých účastníků.

I teď, skoro po roce, jsou vzpomínky stále živé, samozřejmě přetrvávají hlavně ty hezké. O tom, že bychom mohli jet jsem začal přemýšlet, až když závod odstartoval a dozvěděl jsem se, že se tam chystají na druhou polovinu závodu naši kamarádi a sponzoři kluků, co tam závodili, a které taky znám. Chtěli jim zafandit přímo z tratě.

Zeptal jsem se proto syna, jestli by byl pro, a hlavně, jestli je schopen všechno papírově takhle narychlo zařídit. Nejdřív si myslel že jsem se zbláznil úplně na dobro, ale brzy pochopil, že to myslím vážně a kývnul na to. Začal zjišťovat, co to obnáší a jak to uděláme.

Letěli jsme sice o den dřív než zbytek fanoušků, ale to nebyl problém. Domluvili jsme se, že se sejdem v Rijádu na letišti a za závodníky vyrazíme společně. První den jsme měli štěstí, že depo bylo ještě přímo v Rijádu, tak jsme to šli okouknout a pozdravit naše závodníky. V noci jsme se setkali s našimi, co přiletěli, a pak následovalo trošku dobrodružství při pronajímání auta. V půjčovně jsme zjistili, že kreditní karta nám je na nic, stejně jako peníze v hotovosti. Jediné, co chtěli a co my jsme neměli, byla debetní karta.

Ale vše se na konec vyřešilo a my vyrazili ve 4 hodiny ráno na start další etapy. Startovalo se cca 200 km od Rijádu, takže to bylo celkem v pohodě. Cíl etapy byl asi po 350 kilometrech ještě někde u městečka, kde byla možnost přespání v hotelu. To ale bylo na dlouhou dobu naposledy. Protože další den už nás to hnalo hluboko do pouště a tam není opravdu nic. Natož hotel na přespání.

Vůbec jsme nevěděli, jak to při závodu chodí a co máme čekat, ale tak nějak jsme to zvládli celkem v pohodě. Dokud se jelo blízko civilizace, tak jsme měli spaní zajištěné v hotelu, a když se jelo v poušti poslední tři dny, tak jsme prostě nespali. Ono totiž nebylo kde.

Měli jsme ale přístup do parkoviště závodních strojů, takže jsme se nemuseli bát, že tam skončíme někde v písku sežraní od nějakých nepříjemných nebo nebezpečných zvířátek.

V depu bylo všechno – od záchodů po sprchy a restaurace, opravdu chyběla jen ta možnost sebou někde praštit na postel. Přístup do depa si sice francouzští pořadatelé nechali královsky zaplatit, ale i tak to stálo za to.

Až teprve v odlehlé poušti jsme zjistili, že Dakar zajímá pouze Čechy, protože během závodu jsme nikoho jiného nepotkávali. A to myslím doslova. Ono vlastně při závodu toho moc k vidění není. Dvě hodiny jdete pěšky na tu nejhezčí dunu, co v okolí je a pak čekáte spoustu času, než někdo kolem vás vlastně projede a... je po všem.

Další úsek už stihnete pouze, když máte velké štěstí a víte přesně, kterým směrem máte jet. Což většinou nevíte, v pouš-

ti prostě nic nefunguje. Nemáte signál v telefonu, navigace se vám směje a vy vlastně ani nevíte, kde jste. Naštěstí, když potkáte někoho z diváků, tak to jsou Češi a vy se v pohodě domluvíte.

V depu po skončení závodu jsme měli možnost navštívit i jiné české posádky než ty, které jsme znali osobně. Noc jsme tam přečkali úplně v pohodě a ani nám nepřišlo, že jsme vlastně nespali. Pořád někde někdo pracuje a je na co se dívat. Přes noc je mezi pěti až deseti stupni Celsia, ve dne pak teplota stoupá zhruba ke 30 °C, přijde na to, v kterém místě se zrovna jede. Ráno okolo 4. hodiny už se budí první motorkáři a vy s nimi můžete jít třeba na snídani a prohodit pár slov. Teda když zrovna mají náladu. Na jejich ranním výrazu si člověk teprve uvědomí, co při závodu zakoušejí a s čím se musí poprat, aby vůbec dojeli. Nemluvě o těch, co opravdu závodí. Možná to zní nesrozumitelně, ale závodníků je zhruba polovina z celkové počtu účastníků. Druhá polovina si to tam jede užít a splnit si svůj sen – dojet Dakar.

Jako diváci jsme tam za těch šest dní najezdili kolem dvou tisíc kilometrů, ale při ceně benzínu cca 5 Kč za litr nebylo co řešit.

Pořadatel rallye vynechal pro rok 2026 pouštní trasy daleko od civilizace na rozdíl od tohoto ročníku.

Tak jsem rád, že jsem to poznal a že jsem si mohl udělat obrázek, jak to vypadá na místech, kam jedete deset hodin po silnici, co vede pořád rovně. A kolem vás žluté hory písku a jinak nic.

Libor Pletka

Mallorca nejsou jen pláže

17-22. února 2025

Karel pořídil nový foťák, já mám před sebou jarní prázdniny, tak se domlouváme na nějaký výlet. Termín prázdnin je spíš zimní, takže někam jižněji – náhodou na nás vyskočí levnější letenky na Mallorcu. Proč ne? Ostrované sice plánují omezení počtu turistů, ale v tomhle období to snad nehrozí.

I tak je ale letiště v Palmě dost narvané a poměrně plný je i náš hotel patřící jednomu významnějšímu řetězci. Přejíždíme sem, do městečka Can Picafort, a já jsem terčem posměchu ostatních. Teprve se sžívám s půjčeným autem, novým subaru – hybridem, který je zkrátka na mě až moc moderní. Ostatními myslím, kromě Karla, ještě malého Adama, kterého jsem přibalil já a našeho společného kamaráda Milana, propagátora Rožďalovicka v Dlouhopolsku a okolí.

Počasí sice není na koupání, což nám nevadí, za to je ideální na výlety po ostrově. Nechceme ztrácet čas zbytečným dlouhým přejížděním, tak se pohybujeme jen v severní části ostrova. Nějakou dobu nám zabere hledání zdejších dvou dolmenů, zajíždíme k majáku Far de Formentor v nejsevernějším výběžku, ale nejvíce času trávíme v chráněném mokřadu Parc Natural de s'Albufera de Mallorca. U vstupní brány jsme informačními cedulemi upozorněni na to, že se park v 17 hodin zavírá. Na to ale v zápalu fotografování snadno zapomeneme, a tak první odpoledne finišujeme na poslední chvíli. Asi dva kilometry dlouhou rovinku od vlastního mokřadu k bráně se přesouváme poloběhem – Milan nás marně upozorňuje na jednu z dalších cedulí, kterou je zde zakázáno běhat a sportovat vůbec. Další den už jsme pozornější.

Áronovec obecný (*Arisarum vulgare*)

Vlastním městem, ani plážemi moc uchvázeni nejsme, proč sem každoročně přijíždí deset milionů turistů moc nechápe. Ale budiž – vlastně jsme se letos mezi o ně zařadili i my. A tenhle časné jarní výlet si velmi pěkně užili.

Jen pár kilometrů od našeho hotelu východním směrem nacházíme na přímo břehu moře nekropoli Son Real. Nejstarší z více než stovky hrobů jsou datovány do 2. stol. před naším letopočtem. Nedaleko je stejnojmenný, nepřilíhš zachovaný, možná nedokončený dolmen. Ještě navečer se vydáváme hledat druhý dolmen. Jmenuje se Dolmen de Son Bauló de Dalt a je dobře schován v zástavbě na okraji Can Picafortu.

Plameňáci v mokřadu Parc Natural de s'Albufera de Mallorca, cestou k nekropoli Son Real a pobřeží v Can Picafortu

30. ledna – 2. února 2025

Je konec ledna, ve škole jsme rozdali pololetní vysvědčení a nastávající prodloužený víkend je jako dělaný k návštěvě nějaké nedaleké destinace. A protože mi moje zcestovalá dcera již dříve opakovaně doporučovala Krakov, padá volba na tohle polské město.

Není to úplně nedaleko, s mojí staronovou spolucestovatelkou Mílou jsme na recepci krakovského hotelu Premiér, našeho víkendového útočiště, až po šestihodinové jízdě autem.

Na konec ledna je docela slušné počasí, celkem teplo, ale hlavně nic nepadá – tedy neprší ani nesněží.

Je sobota, občas dokonce i vysvitne sluníčko, a tak nám nic nebrání vydat se skoro z městské periferie do centra pěšky. Na prohlídku města jsme si vyhradili celý den. Hlavním cílem je samozřejmě královský hrad Wawel, ale Krakov je městem kostelů, divadel a muzeí, taky kaváren, proto nám cesta na staré město zabere víc než jen dopoledne.

Turistů tady není moc, kdo by sem taky v lednu jezdil – většina asi ze 3 milionů turistů, kteří město ročně navštíví se orientuje na turistice přátelštější měsíce.

Na hlavním krakovském náměstí (Rynek Główny) procházíme Sukiennicí, historickou tržnicí, která se nachází uprostřed. V obchůdkách nabízejí mimo jiné taky jantar, přijde mi, že ho tady vidím víc než za celou cestu Pobaltím. Na hotel se vracíme až s večerem, ještě stačím koupit online vstupenky do nedalekého solného dolu Wieliczka. Tam se vydáváme druhý den ráno, a i neděle rychle uteče. A čeká nás zpáteční, tentokrát trošku rychlejší cesta domů. Příjemně strávený víkend.

Kostel sv. Ondřeje

Rynek Główny

Kostel sv. Petra a Pavla

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

Kostel bosých karmelitánů

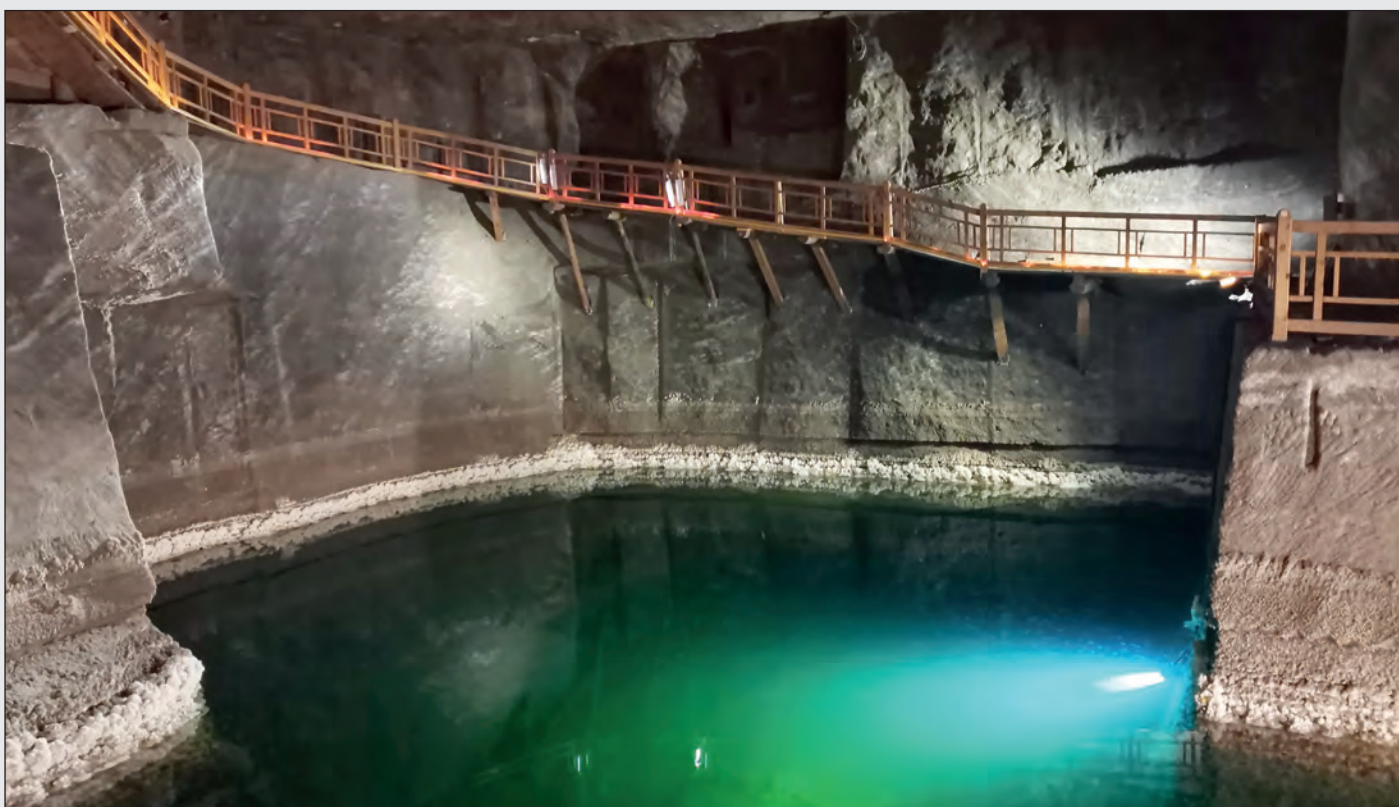

Katedrální bazilika svatého Stanislava a svatého Václava

Bazilika Svaté Trojice

Wieliczka

Z Krakova jsme tady ani ne za půl hodinky, a protože máme ještě trochu čas do začátku naší prohlídky, pozorujeme perfektní organizaci před vstupem do vlastního dolu. Jestli se mi zdálo v Krakově málo turistů, tak tady je plno, ostatně i já jsem včera pořizoval jedny z posledních lístků. Solný důl, který je již téměř 50 let na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, prostě táhne. A opravdu má co nabídnout.

Se zkušenou (a hezkou) průvodkyní postupně sestupujeme do hloubky přes 100 metrů, procházíme sály, míváme různé sochy a reliéfy a nakonec, po krátké zastávce v podzemní kavárně, přicházíme do kaple svaté Kingy (šw. Kingi). Jak praví internetový průvodce: „Největší a nejužasnější podzemní kaple na světě, často označované za „solnou katedrálu“. Vše v kapli, včetně oltářů, soch, reliéfů zobrazujících biblické scény (např. Poslední večeří) a dokonce i lustrů, je vytesáno ze soli. Ostatně jako všechno dosud.

Sestupujeme ještě o pár desítek metrů níž k solnému jezírku a (nejen tady) můžeme obdivovat původní dřevěné konstrukce a podpěry, které dokládají technickou zručnost dávných horníků. Ano, dávných – nejstarší šachty pocházejí již ze 13. století!

No, já jen doufám, že tady mají výtah, protože už jsme pár kilometrů ušli a, že by se mi chtělo šlapat to samé zpátky nahoru, to se mi fakt nechce. Průvodkyně se s námi u kavárny rozloučila a dala nám na výběr několik možností, jak zpátky nahoru. Neváháme a podle doporučení a šipek jdeme k výtahu. Za pár vteřin jsme na povrchu. Krása.

Turecko – opět ve stopách Bedřicha Hrozného

16.–21. dubna 2025

O tom, že Bedřich Hrozný je mojí oblíbenou postavou novodobých českých dějin jsem se již zmiňoval. Rodák z nedaleké Lysé nad Labem se do historie zapsal především tím, že rozluštil jazyk Chetitů – obyvatel jedné z největších starověkých říší.

Mám rád těch několik dobových fotografií, na kterých je – tehdy již profesor – Hrozný na vykopávkách v Sýrii a v Turecku. Jedna z nich zachycuje výzkum na tureckém pahorku Kültepe, kde se expedici pod jeho vedením podařilo nalézt archiv tisícovky hliněných tabulek s klínopisným písmem. Další tabulky pak byly vykopány v blízkém okolí pahorku, kde bylo objeveno chetitské město Kaneš. To vše se odehrávalo v roce 1925, tedy právě před sto lety – důvod tato místa (opět) navštívit.

Moje „velikonoční“ spolucestovatelka Jaruška má sice trošku obavy, protože v Turecku bylo nedávno zemětřesení, ve velkých městech probíhají mohutné demonstrace proti prezidentovi, a navíc se dost ochladilo, takže je tam horší počasí než u nás. Ale letenky už máme, takže letíme.

Po přistání v noční Ankaře půjčujeme auto a jedeme na jih. Je opravdu chladno, ráno si fotíme namrzlá pole a pastviny, ale po nočním mrazíku vychází slunce a hezké počasí nás bude provázet až do konce cesty. Pro mě je část cesty opakovací, a tak můžu srovnávat. Na mnoha místech se zlepšuje turistická

vybavenost – to platí třeba hned o první zastávce v krásném údolí Soğanlı se známými, v tufu vytesanými skalními kostely. Ale i v dalších turistických atrakcích se budují nové vstupy, parkoviště, nad údolím Ilhary dokonce vznikla visutá prosklená terasa.

Následující dny trávíme v srdci Kappadokie, v Göreme, a odtud vyrážíme na výlety. Jaruška si užívá hrad Uçhisar, já se kochám neuvěřitelnými přírodními výtvyry dole na planině. Po ubytování ještě zajíždíme do nedalekého Paşabağ – pro některé do Údolí mnichů, pro mě mezi „gigasmrže“.

Radíme se, jestli budeme časně ranní krajinu pozorovat a fotografovat z balonů, nebo zda dáme přednost fotografování ze země. Vyhrává za b), a proto následující dvě rána vstáváme v pět a přejíždíme na nějakou hezkou „pozorovatelnou“. Poprvé se nám to moc nepodaří, zato druhý den jsme na předem vytipované pozici správně. Na startovací plochy přijíždějí velká auta s přívěsy vezoucími koše se složenými balony. Začíná jejich nafukování horkým vzduchem a mezitím další auta přivázejí turisty – vzduchoplavce. Ještě před východem slunce je většina balonů ve vzduchu, těsně, ale zkušeně, míjejí špičky skal, navzájem se zdraví a mávají nám dole. Se sluncem se dostaví světlo, které vytváří nádherné dlouhé stíny – škoda, že

Kostelní mešita Kilise Camii v Güzelyurtu

člověk nemůže být na více místech najednou. Velký zážitek, který doznívá ještě při následné hotelové snídani.

Pak vyrazíme do nedalekého Derinkuy, kde je v podzemí ukryto velké město. Zatímco Jaruška podniká silně klaustrofobický výlet do devíti pater dávno opuštěného města v hlubinách Země (já už jsem tam byl), snažím se vyměnit nějaké peníze na běžnou útratu. Směnárny tady nejsou, ale na rohu velkého parkoviště je funkční bankomat, takže jsme zajištěni.

Přesouváme se do nedalekého městečka Güzelyurt, kde má být kostel a nějaké výhledy. Odbočujeme ke kostelu Analipsis Church, který se díky své vznešené poloze stal mezi místními obyvateli známějším jako High Church. Jaruška jde pocho-pitelně dovnitř a já si užívám další pěkné kamenné „smrže“ v okolí a na blízkém poli nacházím obsidiány. Tato přírodní skla se mi zdají opracovaná – pravděpodobně se jedná o do-klady nějakého hodně starého osídlení.

Další zajímavostí městečka pak je kostelní mešita Kilise Camii. Původně křesťanský kostel sv. Gregoria, tedy Řehoře, se zvonice z roku 385. Později došlo k přeměně a dnes je areál užíván jako mešita.

Do Kültepe odjíždíme další den. I tady jsem již podruhé – stejný vrátný nás ze své kukaně letmo pozdraví a pokyne (ta-ky stejně) ať jedeme dál. Parkujeme při krajnici, vlevo je slavný rozlehlý pahorek, vpravo Kanes Karum, tedy zbytky města Kaneš. Procházíme kolem vykopaných základů staveb a i když jsou zde informační tabule, kvetoucí město, či významnou ob-choďní křižovatku si představujeme jen obtížně.

Mám s sebou kopii sto let starého snímku archeologických vy-ko-pávek a hledám, odkud by mohl být pořízen. Tak na jednom

místě s fotografií alespoň zapózuju a pokračujeme na druhou stranu. Tady došlo v posledních dvou letech ke změně – stojí zde několik nových, pospojovaných nízkých domků. Snad budoucí muzeum. O B. Hrozném nikde ani zmínka a my odjíždíme.

Po příjezdu do Bogazkale rychle odneseme věci na pokoj, ještě před večerem chceme navštívit slavnou Chattušaš. Bý- valé hlavní město Chetitské říše se nachází sotva dva kilome-try od hotelu. I když se blíží přeháňka, kupujeme se vstupenky s tím, že nám budou platit i zítra. Když na otázku odkud jsme odpovíme, první, co místní průvodci vysloví je jméno profeso- ra Hrozného. Tak alespoň tady...

Rozsáhlý areál se projíždí po prohlídkové trase autem a my ji absolvujeme večer a pak ještě za pěkného počasí ráno. Ve- čer i ráno nás nejvíc zajímá záhadná, zelená kamenná krychle, snad z nefritu, nebo serpentinitu. Nachází se v jedné z „míst- ností“ Velkého chrámu, výrazně se odlišuje od ostatního mate- riálu v okolí a účel kamene je i pro archeology záhadou. Z růz- ných teorií se mi nejvíc líbí ta, že kámen daroval říši egyptský faraon Ramesse II. po nerozhodné bitvě u Kadeše.

Před odjezdem z Bogazkale se ještě zastavuji za starým zná- mým Ahmetem, který tady provozuje hotel Baykal. Hned se poznáváme a další fotky, a hlavně prohlížení Rožd'alovicka sa- mozřejmě nesmí chybět.

Výlet končíme v Alaca Höyükü, dalším archeologickém na- lezišti. Zdejší osídlení je ještě starší než na předchozích mís- tech a já jsem tady poprvé. Zejména restaurované královské hroby rozhodně stojí za zhlédnutí. Je čas na návrat do Anka- ry a domů.

Škoda – i letos mělo Turecko co nabídnout.

Foto shora: Údolí mnichů v Paşabağ, okolí Analipsis Church, skalní útvary v Göreme

Na Babettách do Estonska

18. června – 5. července 2025

Po předchozím, více než vydařeném výletu do Itálie, jsme si tento zážitek chtěli zopakovat, a tak jsme se letos rozhodli, že pojedeme na našich peklostrojích zase za hranice. Aby byl náš cíl zajímavý a zároveň zvládnutelný pro Babetty, tedy minimum kopců, zvolili jsme si za cíl Estonsko, přesněji sever Estonska u moře, město oblíbené především českými a slovenskými turisty s názvem Kunda.

Naše přípravy se konaly samozřejmě na poslední chvíli, můj motor byl kvůli poškozenému ložisku klikové hřídele kompletně rozebraný ještě měsíc před odjezdem. Rezervní motor, který by přišel na řadu, pokud by se hlavní rozbil, jsem skládal především z dílů, které nám věnovaly dva sponzorské obchody s náhradními díly, a to Birdgarage a Motomax. Náhradní motor byl ještě den před odjezdem rozložen na „atomy“ a jeho složení stejně jako příprava všech věcí s sebou se povedly až těsně před odjezdem. Dan na tom nebyl o moc lépe, tomu se povedlo Babettu měsíc před odjezdem zadřít.

Rozhodli jsme se, že cestu nebudeme odkládat. Ten den, co jsme dokončili školu, tedy jen co jsme dostali vysvědčení, tak jsme ho doma hodili na stůl a vyrazili na naši cestu.

První den jsme měli v plánu dojet na Danovu chatu poblíž Vysokého nad Jizerou, abychom měli celý druhý den na to, přejet Krkonoše. S těmi nakonec žádný problém nebyl, na rozdíl od polských silnic. Tam jsme se už stali velkou atrakcí a lidi se na nás a především na Babetty chodili koukat a bavili se s námi o naší cestě. Tak jsme jim vždy na naší vlajce ukázali odkud a kam jedeme. Celkově byli lidé příjemní a obzvláště v Polsku, kde nás jeden manželský pár pozval k sobě na jahody a následně se z toho stalo posezení u kávy a buchty na celé odpoledne. Vzali nás i na koupání v nečistším jezeře v Polsku a ptali se, zda nechceme přespat. My ale měli ten den ujetu málo kilometrů, a tak jsme pokračovali dál.

Další den jsme měli opět štěstí na hodné lidi a když jsme byli na benzince, tak vedle nás zastavila motorka, na které jel pán s dcerou. Ten si s námi povídal a byl z nás tak nadšený, že nám oběma koupil večeri v podobě párku v rohlíku a k tomu colu, navíc nám oběma dal 50 zlotých, což je v přepočtu zhruba 300 Kč.

I přesto, že jsme jeli v půlce června, tak jsme si s sebou vzali mikinu, bundu a tepláky. To jsme ale nevěděli, že vše a ještě druhé, po cestě koupené tepláky, budeme mít většinu naší cesty na sobě, protože od půlky Polska až do Estonska foukal silný vítr a byla zima.

To, na co jsme ale připraveni nebyli, byly cesty mezi vesnicemi od Litvy až do Estonska, kde byl místo silnic na zemi jen a pouze vysypaný štěrk a samé výmoly, díky čemuž se nám oběma povedlo z Babett spadnout a Danovi praskla vidlice. Po marném shánění dílů v litevském internetovém bazaru jsme vyhledali blízký autoservis, kde nám to ochotně zavařili, ale spíše bych to nazval „zaprskali“. Při svařování si totiž pán ani neobtěžoval vzít ochranu očí a pouze se otočil, nehledě na to, že

jiskry ze sváření lítaly na víčko od nádrže. Po tomto zásahu táhla Babetta Danovi trochu ke straně, ale dojeli jsme.

Tentokrát byla moje Babetta spolehlivější, až na to, že se mi jednou povolila spojka a Dan za mnou třikrát sbíral moji šlapku. Druhá Babetta se bohužel s poruchami setkávala každou chvíli, a to už v Česku. Každou chvíli jsme rozebírali karburátor, úplně jí praskla spojka, o blatník se prodřely dvě pneumatiky a měla ještě řadu dalších poruch.

Do města Kunda, naší cílové destinace, jsme dojeli devátý den, zhruba o půl desáté večer. Stihli jsme akorát začátek západu slunce nad mořem, ten trval zhruba do dvou do rána a začalo znovu svítat, tedy nebyla tam tma. Zde jsme pobýli tři dny, navštívili místní muzeum a vydali se na cestu zpět.

Cestu jsme si užili a opět jsme si dokázali, že na stroji, na kterém se většina lidí oprávněně bojí jet z vesnice do vesnice, se dá ujet cca 3500 km. Poslední den jsme dokonce ujeli přes 400 kilometrů během 24 hodin. To nám cestu znepríjemňovaly výše uvedené poruchy na Danově Babettě a taky to, že Dan zpáteční cestu do kopců přes Krkonoše de facto celou vyšlapal a vytlačil.

To a mnoho dalšího jsme zaznamenávali na naše telefony a kameru, ze záběrů se opět chystá video na YouTube, na kanále Babetama na cestách.

Alex Truhlář

Polární záře, Leknes (Norsko), foto Jan Štafl

Cesta po Lofotech

23.–30. září 2025

Na tuhle výpravu jsme vyrazili tři – já a dva kamarádi, kteří mají roky zkušeností s krajinářskou fotografií. Plánování zabralo týdny: mapy, časy „zlaté hodiny“, hledání míst, kde se moře potkává s horami v tom nejčistším světle. Letěli jsme z Prahy s přestupem v Oslu do Bodø a odtud dál na ostrov Vestvågøya, do městečka Leknes. Malé město, které slouží jako centrum Lofot. Po večerech jsme tu doplňovali zásoby a nabíjeli techniku. Z okolních kopců, kam se dá vyšlápnout během hodiny, se otevírají výhledy na moře i vnitrozemské jezero Storeidvatnet. Krajina se střídá s nebývalou přesností – od skalnatého pobřeží po zelené pastviny. Když se mezi mraky objeví slunce, celé údolí se rozsvítí jako scéna z filmu.

Celkem něco přes 2200 kilometrů, až za severní polární kruh, kde se slunce v létě odmítá skrýt.

Týden jsme měli vyhrazený čistě na fotografování. Lofoty jsem znal jen z fotografií – ostré vrcholky vyrůstající z moře, dřevěné domky na pobřeží, ticho mezi fjordy. Když jsme po

příletu nasedli do auta a vydali se po silnici E 10 směrem na Flakstadøya, svět kolem nás se začal pomalu měnit.

Souostroví Lofoty leží nad severním polárním kruhem v Norském moři, asi 300 kilometrů od polárního kruhu. Tvoří ho řetězec ostrovů – Austvågøya, Vestvågøya, Flakstadøya, Moskenesøya a několik menších. Kdysi bývaly centrem rybolovu, zejména tresky, která se tu sušila na dřevěných rámech a vyvážela po celé Evropě. Osídlení tu sahá více než šest tisíc let zpět, archeologické nálezy z Borgu ukazují, že zde stálo sídlo vikingského náčelníka už v 9. století.

Dnes jsou Lofoty známé hlavně svou přírodou, světlem a klimem. Léto přináší půlnoční slunce, zima zase polární záři. Ať už člověk přijede kvůli fotografování, rybolovu, nebo jen pro ten zvláštní pocit prostoru, jedno je jisté – Lofoty se nedají zapomenout.

Jan Štafl

Ramberg, Flakstadøya

První zastávkou byl Ramberg – malé rybářské městečko s bílou pláží, která působí, jako by patřila do tropů, ne do Arktidy. Písek je jemný a moře křišťálové, jen teplota vody rychle připomene, kde vlastně jsme. Světlo se tu mění po minutách, stíny hor dopadají na pláž a za chvíli je všechno jiné. Každý snímek měl úplně jinou náladu. V noci, která tu vlastně není nocí, jsme chodili po pobřeží a fotili dlouhé expozice, kdy se moře proměňuje v mlhu.

Reine a Olenilsøya, Moskenesøya

Reine bývá označováno za nejfotografovanější vesnici Norska – a právem. Dřevěné domky, červené „rorbu“ stojící na kůlech nad vodou, odraz hor ve fjordu. Odtud jsme zamířili na malý ostrůvek Olenilsøya, kde se dá přenocovat a v klidu fotit západ slunce i jeho návrat. Severní ledový oceán tu dýchá naplno. Vítr přichází ve vlnách a vzduch voní solí a mechem. I obyčejné ticho tu má sílu, která se těžko popisuje.

Valberg, Vestvågøya

Na závěr jsme zamířili k pobřeží Valbergu. Tady už turisté skoro nejsou, jen otevřené pláně, kamenné zídky a staré domy, které pamatují generace rybářů. Z kopce nad vesnicí jsme pozorovali moře, které se lesklo v nízkém světle. Po týdnu mezi fjordy a horami člověk začne vnímat čas jinak – ne podle hodin, ale podle barvy oblohy.

Expedice Jáva

22. července – 3. srpna 2025

Letošní expedice na Jávu začala 22. července. Jedním z našich prvotních úkolů bylo „propašovat“ na Jávu Adama, na něhož tam už čekal děda Jirka. Sice se nám ho už na letišti v Praze pokusili zabavit, ale nakonec se nám povedlo ho přes určitá úskalí dopravit do Indonésie a předat.

Půjčení auta a výměna peněz proběhly bez problémů, a tak jsme se mohli vydat do naší první zastávky nedaleko Yogyakarta.

Na naší cestě (563 km cca 9 hodin jízdy) nás však čekal jeden nelehký úkol. Zakoupit pro naše kamarády nějaké kvalitní kávovary a mlýnky na kávu. Bohužel všechna větší nákupní centra a velké obchody měly v době našeho průjezdu buď už, nebo ještě, zavřeno.

Už jsme se smířovali s tím, že se naše kávové překvapení neuskuteční, ale pak nás napadlo zeptat se umělé inteligence, zda se blízko naší trasy nenachází nějaký otevřený obchod s kávovary. AI nám kupodivu našla kousek od naší trasy (zajízďka cca 15 km z dálnice) jednu prodejnu. Hned jsme zadali adresu do navigace a radostně se rozjeli dle pokynu „po 470 km sjeďte“.

To jsme přesně udělali a po opuštění dálnice jsme začali stoupat serpeninami do hor. Když jsme však dojeli na místo, tak nás místo nějakého obchodního domu čekala jen malá horská vesnička bez jediného obchodu. Smířili jsme se tedy s tím, že umělá inteligence narazila na své limity a začali jsme se vracet na dálnici. V tu chvíli jsme ale zahlédli na jedné garáži nápis coffee. Rozhodli jsme se přeci jen zastavit a garáž prozkoumat. K našemu velkému překvapení se uvnitř garáže nacházel servis a prodej profesionálních kávovarů.

kávovar a všichni členové rodiny se hned vrhli na rozbalování a přípravu první kávy. Radost byla veliká a hned jsme naplánovali návštěvu našich společných přátel v následujících dnech.

Po dobré kávě nás čekala ještě lepší večere a vzhledem k tomu, že v autě byl ještě druhý kávovar připravený na předání, bylo rozhodnuto, že další den budeme pokračovat k úpatí hory Ungaran, kde žije kamarád Slamet – náš dvorní dodavatel pravé cibetkové kávy.

Celá Yusufova rodina se také sháněla po dalším čísle Rožďalovicka, ale to jsme se rozhodli předat až následující den ráno, aby se měli na co těšit. Popřáli jsme si dobrou noc a za mlaskání gekonů se uložili k spánku.

Druhý den ráno nám bylo Rožďalovicko doslova vyrváno z rukou a započalo zuřivé listování a hledání fotek rodinných příslušníků a my se vydali za Slametem.

Ten nás uvítal ve svém kávovém ateliéru. Nejprve nás hostil čerstvě napraženou kávou, kterou zde až do dnešního dne podával jen takzvaně na turka, ale poté co jsme mu předali kávovar tak s velkou radostí prohlásil, že teď už bude dávat svým hostům na výběr ze dvou druhů příprav. Taky jsme mu předali čokoládu vyrobenou z jeho kávových zrn a z té byl opravdu nadšený (viz foto na s. 26).

Slamet pěstuje své kávovníky v těsné blízkosti starobylých chrámů Gedong Songo. Jeho produkce je ukázkou toho, jak lze skloubit zemědělskou činnost s ochranou biodiverzity v rámci státem chráněných území. Slametovi kávovníky se nenacházejí na konvenční zemědělské půdě, ale v zóně klasifikované indonéskou legislativou jako Hutan Lindung (Ochranný les). Na rozdíl od přísných rezervací (Cagar Alam), kam je vstup zaká-

Nakoupili jsme tedy kávovary a mlýnky, omluvili se umělé inteligenci a pokračovali dál do našeho cíle v Borobuduru. Večer jsme úspěšně dorazili do Maher House, kde nás uvítala celá rodina našeho kamaráda Yusufa Bachiara. Předali jsme jim

zán, plní Hutan Lindung primárně funkci hydrologickou (zadržování vody) a protierozní.

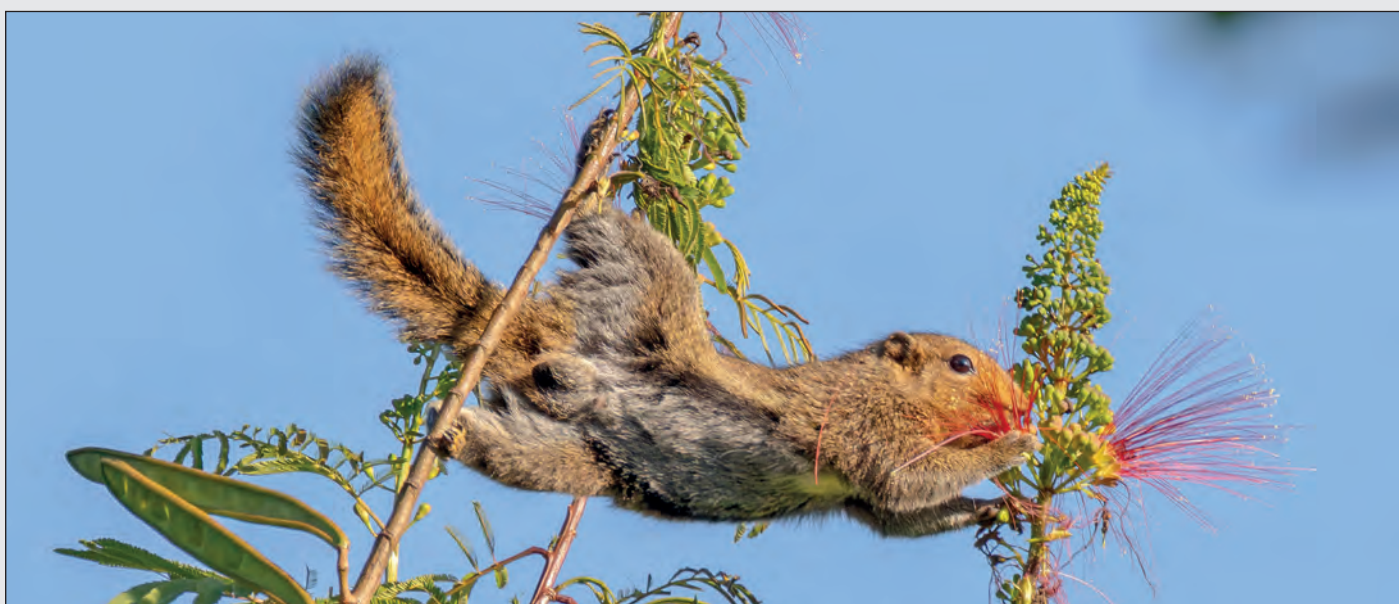
Zdejší pěstování probíhá systémem agrolesnictví. Kávovníky nejsou pěstovány v monokulturách na holinách, ale meto-

dou pěstování ve stínu, pod zápojem původních lesních dřevin (často borovice *Pinus merkusii* nebo endemické listnáče). Tento systém zachovává kořenový systém lesa, což brání sesuvům půdy ve strmém terénu, udržuje přirozené mikroklima a vlhkost. To svědčí i kávovníkům Arabika a nenaruší zdejší ekosystém. Slamet sází specifický kultivar Arabiky, známý jako Lini S 795 (nebo zkráceně S-795). Jedná se o historicky významný kultivar vyvinutý v Indii křížením odrůdy Kent (známá svou kvalitou) a S-288 (spontánní hybrid Arabiky a Liberiky). S-795 byl šlechtěn pro rezistenci vůči kávové rzi (*Hemileia vastatrix*), což je ve vlhkém klimatu indonéských hor klíčové. Díky tomu Slamet nemusí používat žádné pesticidy ani

jiné chemické postřiky. Tento kultivar vyniká svou plnou chutí, často s tóny javorového sirupu, hnědého cukru a jemnou kořenitostí, která se liší od moderních, čistě ovocných odrůd typu Catimor.

Největší kontroverzí spojenou s indonéskou kávou je týráním cibetek (*Paradoxurus hermaphroditus*) v klecových chovech. Slametova produkce však stojí na zcela opačném, etickém principu sběru z volné přírody. Divoká cibetka je noční všežravec, který si díky citlivému čichu vybírá pouze ty nejzralejší a bezchybné kávové třešně obsahující nejvíce cukrů (v klecích je zvíře nuceno konzumovat vše). V trávicím traktu cibetky dochází k proteolytické fermentaci. Enzymy pronikají do zr-

na (které je chráněno endokarpem) a štěpí proteiny na kratší peptidy a volné aminokyseliny. To vědecky prokazatelně snižuje hořkost výsledného nápoje a mění jeho chemické složení. Farmář zde funguje pouze jako sběrač trusu v lesním podrostu. Cibetky zůstávají součástí ekosystému Hutan Lindung a přispívají k šíření semen jiných lesních rostlin. Tento model produkce dokazuje, že vysoce ceněná komodita může vznikat bez devastace lesa a bez etických prohřešků vůči zvířatům, pokud je respektován přírodní cyklus ochranného pásma.

Na závěr naší návštěvy u Slameta jsme se s Yusufem rozhodli, že se pokusíme jednu část pralesa také zachránit a že stejným způsobem jako Slamet kávu – budeme my pěstovat kakaovníky. Ale o tom zase v příštím vydání Rožďalovicka na cestách.

Že zdejší lesy opravdu oplývají vysokou biodiverzitou jsme se přesvědčili na vlastní fotoaparáty, když jsme se vypravili na ornitologickou procházku. Jak se nám vydařila posuďte sami.

Karel Růžek

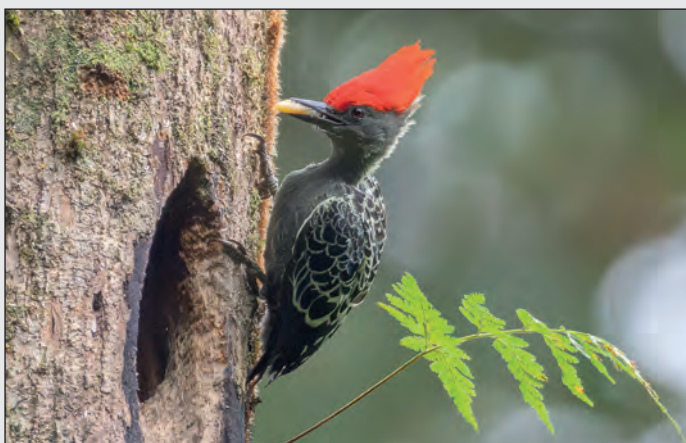
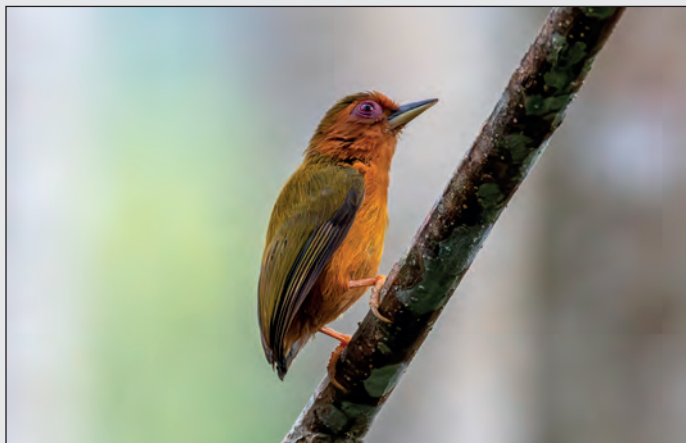

Foto shora (zleva): drozd oranžovohlavý (*Geokichla citrina*), datlíček malajský (*Sasia abnormis*), trogon jávský (*Apalharpactes reinwardtii*), vousák plamenočelý (*Psilopogon armillaris*), lejsek indigový (*Eumyias indigo*), ledňáček jávský (*Halcyon cyanoventris*), datel krátkoocasý (*Hemicircus concretus concretus*), bulbul oranžovohrdlý (*Rubigula dispar dispar*)

Indonésie – Sumatra, Belitung a Jáva

7. července – 18. srpna 2025

Zlatou tečkou letošního roku má být letní šestitýdenní výlet do Indonésie. Dlouho kombinuju, jak, co a s kým navštívit, až nakonec vyhrává varianta: první tři týdny budu sám na Sumatře, pak se vrátím do Jakarty, kam mi Karel s Janou dovezou Adama, a zatímco oni si pojedou Jávou, my odletíme na náš oblíbený ostrov Belitung. Začátkem srpna se znovu všichni sjedeme do Jakarty, Jana se vrátí domů a my tři chlapi se budeme věnovat jávským minerálům a megalitickým stavbám. A tak se i stalo – i když ne všechno šlo úplně hladce. Ale to už tak u cestování bývá.

SUMATRA – PRVNÍ SEZNÁMENÍ

O Sumatře vlastně nic nevím. Zbytky pralesů s orangutany, tygry a nosorožci, velký ostrov a mám odsud nějaké obsidiány a jantar, nakoupené ovšem loni na Jávě. Měly by se tu vyskytovat i tektity, o které se zajímám. Tak si představuju, že zjistím přesné lokality, půjčím si auto, najdu, nasbírám a pojedu zpátky.

Cha, cha, takhle to tady opravdu nefunguje. Auto k půjčení nacházím jen jedno velké a hodně drahé, lokality minerálů mám vymezené jen zhruba – jedná se o rozsáhlé, málo přístupné oblasti. Oslovuji Češku žijící na ostrově a nabízející pomoc cestovatelům, prý může sehnat auto s řidičem a zjistit nějaké geology z univerzit, pokud budu opravdu chtít. Trochu koketuji s myšlenkou cestovat jako za mlada jen s batohem místní dopravou, ale notebook, foťák s objektivy a šutry, to nejde moc dohromady. A to ještě netuším, že kamení odsud povezu 30 kilo.

Mezitím mi známý doporučí člověka, který na Facebooku vystupuje jako Tektites Hunter – prý je ze Sumatry a občas

nabízí indonéské tektity. Za pár dní už jsme spolu v kontaktu a s Heldim, jak se jmenuje, jsme domluveni na schůzce začátkem července v Palembangu na jižní Sumatře. A tím je rozhodnuto.

Z Jakarty tedy letím do Palembangu, aklimatizuji se a seznamuji se s životem na Sumatře. Díky Heldimu si pronajímám auto s řidičem – jeho kamarádem Rulim a s ním pak objíždíme vlastně jen malou část jihu ostrova. Převládají tady plantáže palmy olejné, kaučukovníku a dalších hospodářsky významných rostlin, zachovalé přírody pomálu. Proto zajíždíme až k západnímu pobřeží, kde se rozkládá národní park Kerinci Seblat, největší deštný les na ostrově. Jeden den se pralesem vydávám k neuvěřitelně položenému jezeru v kráteru Gunung Tujuh, ale po pár hodinách strmého stoupání cestu vzdávám. A dobře dělám, protože sestup je ještě horší a dle sotva stojím na nohách.

Necestujeme moc rychle, protože silnice jsou hodně ucpané, někdy nám 250 kilometrů zabere celý den. A to jedu se zkušeným řidičem. Nocujeme ve městech, někdy i víc nocí za sebou, abych si to hezky užil. Hotely, ve kterých spím mají už nejlepší léta za sebou, jídlo je výborné (většinou), lidi příjemní, bohužel s dorozumíváním je to horší. Ani recepční na hotelu se neobejde bez překladáče, turistů sem moc nejedí, tedy Evropa na jsem za celou dobu potkal jednoho.

Nakonec jsem pořídil od Heldiho slušnou kolekci tektitů, od sběratele Herliho nějaké obsidiány a jantar. S oběma jsme do teď v podstatě v každodenním whatsappovém kontaktu. Jen mládencům stále nedošlo, že jejich devět hodin dopoledních jsou naše čtyři hodiny ranní. Neva, za pár měsíců se zase uvidíme, tak jim to vysvětlím.

Al-Qur'an Al-Akbar v Palembangu je považován za největší vyřezávaný korán na světě

Buddhistický komplex Muaro Jambi, kulturní krajina jižní Sumatry a západ slunce v Bengkulu

BELITUNG NIKDY NEZKLAME

Na ostrov přijždím už potřetí, s Adamem podruhé. Bydlíme zase v chatičce v Tanjong Tinggi na severu ostrova, kousek od nejkrásnější pláže. Jsme opravdu srdečně přivítáni známými a v průběhu týdne si další přátele nacházíme. Třeba řidiče-průvodce Dedyho, jehož služby jednou využijeme, když jedeme jeho autem na druhý konec ostrova. Jinak skoro všechno při starém, ostrov si žije svým příjemným a poklidným tempem, generace se střídají. Pohoda, tak zase příští rok!

JÁVA – ZA MINERÁLY A MEGALITY

S Adamem jsme na jakartském letišti a čekáme na Karla, který ještě pomáhá Janě s odbavením zpáteční cesty domů. Máme před sebou 14 dní pánské jízdy, kterou jsme si dopředu rámcově připravili s tím, že se na některých místech můžeme případně zdržet. Nakonec jsou z toho čtyři tisíce kilometrů s mnoha zastávkami, z nichž některé stojí za zvláštní připomenutí.

Po sedmé večer se setkáváme s kamarádem Yusufem a jeho řidičem Herdim a ti nás pak dalších pět hodin vezou do Sukabumi. V tomhle městě na západní Jávě Yusuf bydlí, má firmu na minerály a my tady budeme trávit další tři dny, tedy spíš noci. Druhý den ráno už jsme mezi hromadami polodrahokamů, zkamenělých dřev a fosilií z různých částí Indonésie. Karel s Yusufem domlouvají, respektive upřesňují podmínky jejich obchodu a my s Adamem zkusíme najít nejhezčí kámen, což samozřejmě nejde. No, nejsme tady naposledy...

Přijímáme pozvání na oběd do Yusufovi rodiny a mezi mnoha rodinnými příslušníky nakonec příjemně trávíme celé odpoledne. Když je čas k odchodu, Yusuf nás zavede k otci a vysvětluje mu, že by za pár měsíců chtěl jet k nám do Čech. Otec si nás mezitím, řekl bych přísně, možná jen zkoumavě prohlíží

a zatím pečlivě naslouchá synovi. Když vyslechne dlouhý monolog, lehce přikývne a nastaví ruku, kterou Yusuf políbí. Po téhle zřejmě nezbytné formalitě ještě chvíli pokračuje zábava a kvečeru se vracíme na hotel.

Následující dny trávíme výlety do blízkého (relativně) i vzdáleného okolí. Úžasný je Sutu Gunung Suspension Bridge – nejdelší visutý most v lese v jihovýchodní Asii (viz zadní strana obálky). Houpeme se ve výšce 121 m nad údolím se stromovými kapradinami a slyšíme rychle se blížící bouřku. Přestáváme se přidržovat ocelových lan a mizíme pryč. K parkovišti u vstupu do národního parku dobíháme už s velkými dopadajícími kapkami tropického lijáku.

O cestě za sběrači a obchodníky s minerály v Bantenu (viz str. 38) by se dal napsat celý článek a oblast jsme zařadili do plánů na další roky.

Všechny cesty tady realizujeme s řidičem Herdim, a přestože máme již zamluvené auto v Jakarta, smlouvu rušíme a na dalších deset dní si najímáme právě jeho. Je to výhodné hlavně pro mě, nebudu se muset stresovat ve zdejší značně živelné dopravě. Po srdečném rozloučení se Sukabumi tak již pokračujeme ve čtyřech – nejdříve severovýchodním a pak východním směrem.

Hlavním cílem po snídani ve městě Cirebonu je muzeum a megalitické naleziště Cipari, které ani nemám na Mapách.cz. Podle Google ale místo, asi hodinku jízdy jižním směrem, nacházíme snadno. Nejdřív absolvujeme bouřlivé focení se školáky, pak prohlídku malého muzea s nálezy a venkovní, upravený areál se s dvěma dolmeny, hroby a zvláštními kamennými kruhy. Přejíždíme do nedalekého národního parku Cimerei, pojmenovaného podle sopky, která jej tvoří, a jež je se svými 3 078 m n. m. nejvyšší na západní Jávě. Jsou tady vodopády i zachovalý původní les, užíváme si opravdu hezký kus přírody.

Následuje přejezdový den se zastávkami na čůrán a na jídlo a až pozdě odpoledne přijíždíme k dalšímu Yusufovi – do Borobuduru. Staří známí nás vítají a já беру Herdiho a Adama na prohlídku téhle jedinečné památky – ještě stihneme být toho dne posledními návštěvníky. Skvělé!

Karel s Yusufem ráno po snídani odcházejí řešit svoji budoucí čokoládovnu a já se těším na vrchol letošní cesty – do Sangiranu. Malá vesnice asi 2,5 hodiny jízdy severovýchodním směrem je světoznámým nalezištěm člověka vzpřímeného (*Homo erectus*). Někdy jsou fosilie odsud uváděny jako člověk jávský a v době prvních nálezů a popisu druhu (konec 19. století) to byly nejstarší známé pozůstatky předků dnešního člověka. Od této doby zde byly nalezeny části více než stovky jedinců tohoto druhu, čímž se jedná o nejbohatší naleziště *Homo erectus* na světě. V pěkném muzeu jsou nálezy velmi moderně prezentovány, stejně jako fosilie mnoha jiných živočišných druhů, které byly při vykopávkách odkryty. Jedná se o pravěké nosorožce, slony, tury, želvy a mnoho jiných. Pro mě jsou důležité i občasné nálezy tektitů, které se mají v okolí rovněž nacházet. Jeden je vystaven právě i v muzeu. Po prohlídce muzea proto procházíme okolní stánky, kde nám nabízejí nejružnější suvenýry, včetně zkamenělin, které se ovšem nesmějí vyvážet. U několika obchodníků pár tektitů pořizuju, ale čert ví, jak to je s jejich správnou lokalizací. Až nápadně se podobají tektitům čínským, no nic...

Do města Bondowoso přijíždíme až pozdě večer a děláme plán na další den. Měly by tady v okolí města být další megality, ale Mapy.cz opět selhávají a na googlu taky moc nic. Jedeme jižně, kde je Pusat Informasi Megalitik Bondowoso, něco jako muzeum megalitů. Menhiry, dolmeny a sarkofág, tedy většinou jejich kopie jsou venku, drobné nálezy v jedné místnosti v budově u vstupu. Doptáváme se tady, kam jet, co je dostupné autem – těžká domluva. Nakonec se krkolomně dostáváme

úzkou rozbitou silničkou k místu zvaném Situs Kodedek. Pak přichází domorodec a ukazuje mi asi o 300 metrů dál jiné kruhové místo s postavenými kameny. Nádhera!

Začínáme se vracet. Ve spodní vesnici, kde se všude sušil tabák zastavujeme a dva pytlíky si kupujeme, i přesto, že nic nechtějí. Pak se ještě Karlovi podaří sehnat i tabáková semínka a pomocí AI najde dlouhé povídání o zdejších tabáku. Takže máme tabák s příběhem a za absolutní spokojenosti se vracíme do města.

Poslední den na východě se rozdělujeme, Karel jede brzy ráno fotit ptáky pod sopku Ijen a my vyrážíme na jih do národního parku Alas Purwo. Nedaleko od vstupu do parku brzdíme u tajuplného chrámu Pura Luhur Giri Saloka (foto dole). Hinduistická stavba nás samozřejmě láká a tak nějaký čas strávíme její prohlídkou. Pak pokračujeme k Triangulasi beach. Velké vlny, které sem každodenně lákají milovníky surfu, teď baví jen Adama. Kromě nás a jednoho sběrače mlžů tady nikdo není. I na další zastávce cestou podél moře jsme skoro sami. Je to s podivem, protože příroda je tady opět čarokrásná.

Ale my už se musíme vracet, a to nejen na nocleh, ale zase zpátky na začátek našeho výletu – do Jakarta.

Cestou se zastavíme ještě na několika dalších zajímavostech – třeba na Sidoarjo mud flow (Lapindo, Lusi), což má být největší bahenní sopka na světě, na nocleh zajíždíme čtrnáctiproudou silnicí do gigantického města Surabaya, spíme v korunách stromů v Pijar Resort Powered by Cocotel na úpatí hory Gunung Muria.

Odlet z Jakarta se nám díky nadváze našich zavazadel hodně zkomplikuje. Vracíme se každý s jinou leteckou společností, v jiný čas, s jiným přestupem.

Ale se stejnými vzpomínkami na vydařený výlet.

Zajímavost

Lásku doporučujeme

„Láska“ není moc běžný název hotelu. Dokonce je tak neběžný, že AI jich dokáže na světě vyhledat jenom pět. Z nich první (penzion) je v Českém ráji, zbývající čtyři patří do holdingu Láska Hotel Group. Což by stále ještě nebylo nic zvláštního, do té doby, dokud byste se v některém z nich nechtěli ubytovat. V tom případě byste totiž museli do Indonésie, na Jávu!

Ano, byl jsem překvapen stejně, jako jste pravděpodobně teď vy. Když jsem hledal na Booking.com ubytování na další tři noci v Sukubami na západní Jávě, vyskočila na mě jako první nabídka právě „Láska“. Opravdu s dlouhým „á“, které moc jazyků nezná. Nejdřív se mi to moc nezdálo, ale kvalitní recenze a webové stránky mluvily jasně. Navíc Karel mě předběhl a hotel už objednal.

A nelitovali jsme. U personálu jsme se snažili získat vysvětlení tohoto zvláštního názvu. Prý se traduje, že se majitelé hotelu tenhle český název zjevil ve snu. No...

Při dohledávání na internetu jsme se taky moc daleko nedostali – české (tedy zde exotické) slovo „láska“ vyjadřuje základní filozofii a hodnoty hotelové skupiny Láska Hotel Group. Vazby na Českou republiku nezjištěny. Všechno v hotelu začíná „láskou“ a elegantním logem. „Management chápe pohostinnost jako vyjádření lásky a snaží se, aby se tento pocit promítl do každého pobytu hostů. Cílem je poskytovat vřelou, upřímnou a pečlivou službu, která je založena na skutečné pohostinnosti a pozornosti k detailům“.

Potvrdíme a doporučujeme.

S plným žaludkem se cestuje líp

Znovu připomínám, že nejsem žádný velký gurmán, jen rád ochutnávám lokální kuchyni. Tak jsem i letos podráždil chuťové buňky v řadě navštívených míst. Opět jsem jedl a ochutnával pochoutky v hotelových i jiných restauracích, v bistrech, ale často také na ulicích, trzích, nebo v rodinách u přátel. Nafotil jsem desítky nejrůznějších lahůdek, z nichž několik vám chci představit. Pokud si je budete chtít připravit, v době internetu vám nic nebrání. Znovu vás však musím upozornit, že i když se budete řídit receptem a seženete všechny suroviny, nikdy vám jídlo nebude chutnat tak jako v hospůdce u sumaterského jezera, v zájezdním bistru u jakartské dálnice, nebo na trhu v Tallinu. Bude vám totiž chybět to, co k těmto jídlům patří a to je... místní atmosféra.

Verivorst

Je součástí estonské štedrovečerní večeře, ale hojně se servíruje v zimním období i mimo teplo domova. Je jasné, že na vánočně vyzdobeném Radničním náměstí v Tallinu nesmí tohle přerostlé opečené jelito chybět. Je to jen jeden z několika druhů klobás, které tady v mnoha stáncích připravují – s bramborama a hromadou mulgikapsadu, tedy kysaného zelí.

Kyjevský řízek

Tradiční jídlo východoevropské kuchyně. Tady v útulné restauraci v Kaunasu ho připravují opravdu velmi dobře. Česnekové máslo s bylinkami, výborně ochucené kořením vložené do připravené kapsy vytvořilo s kuřecím masem chuť opravdu velmi jemnou a pikantní zároveň. Po osmažení a případném dopečení v troubě se podává nejčastěji s bramborovou kaší

Cizrnová polévka

Tuhle vegetariánskou polívku jsem už jedl ledaskde, nejčastěji asi v Turecku. A co hospoda, to jiná „cizrnovka“. Pominu-li, že obsahuje spoustu vitamínů, minerálů a že je zdrojem bílkovin, prostě mi chutná. Její příprava je jednoduchá a rychlá a, jak se uvádí na internetu, hodí se do chladných zimních dní. To jsem v lednu ověřil v restauraci krakovského hotelu Premiér. V tomto případě byla i krásná

Pempek

Tohle zvláštní jídlo je příkladem toho, že i město může mít svůj tradiční pokrm. Jeho historie není příliš jasná a v průběhu let se rozšířil v různých variantách i do dalších oblastí Indonésie. Těsto připravené z okořeněného rybího masa a ságového nebo tapiokového škrobu se povaří a servíruje s velmi zvláštní „octovou“ omáčkou kuah cuko. Hodně žvýkací výsledek moje chuťové buňky moc nepotěšil.

Menu

Problém s výběrem z jídelního lístku odpadá v mnoha restauracích na Sumatře. Prostě zakleknete na zem k nízkému stolků a obsluha před vás zkušeně vyrovná všechno, co zrovna mají. V miskách je různě připravené maso – od ryb, přes kuřecí až po hovězí, stejně tak i zelenina. Na prázdný talíř si nandáte rýži, a to by bylo, abyste si nevybrali. Nakonec zbývá to nejtěžší – zvednout se ze země.

Tri Yudi – voják a prodejce kamenů s manželkou a dcerou

Místní hledači minerálů v Bantenu na jihozápadní Jávě nám ukázali i nově objevené lokality

Pouliční hudebník Vadim, Riga, Lotyšsko

Průvodkyně Raída v Sangiranu, Jáva, Indonésie

Heldi „Tektitehunter“, Palembang, Sumatra, Indonésie

Farid Hakim, Banten, Jáva, Indonésie

Ali, prodavač minerálů, Derinkuyu, Turecko

Herli s manželkou, obchodník s minerály, Sumatra

Dedy, řidič a průvodce, Belitung, Indonésie

Charli, prodavač suvenýrů, Palembang, Sumatra

Rožďalovicko na cestách 6. © Text a foto Jiří Rejsek, mapové podklady Mapy.cz. Grafická úprava a sazba Viktor Dobrev. Náklad 450 ks. Na titulní straně Umi, průvodkyně v muzeu, Palembang, Sumatra, na zadní straně Adam na Sutu Gunung Suspension Bridge, západní Jáva. Vyšlo v prosinci 2025 jako příloha Rožďalovicka. Vydalo město Rožďalovice.

Ochrana oken a fasády proti jiříčkám a vlaštovkám na školní budově

Vážení spoluobčané, dovoluji mi se s vámi podělit o zkušenost s instalací zábran proti hnízdění jiříček a vlaštovek na ZŠ Rožďalovice.

Existuje celá řada běžně dostupných technických prostředků, jak zabránit jiříčkám a vlaštovkám v zakládání hnízd, zejména ve výklencích oken. Počínaje zábranami v podobě hrotů, sprejů, plašičů nebo sítí. Zvolit takové řešení představuje investici několika desítek tisíc korun.

Než se pustíme do popisu řešení, které jsme zvolili na naší ZŠ, je potřeba připomenout dvě hlavní zásady, které je potřeba mít vždy na paměti. Za prvé: neničit již obsazená hnízda, a za druhé: vhodná doba pro jejich likvidaci je období od října do konce února.

Pro instalaci zábran jsme se rozhodli kvůli extrémně znečištěným rámcům, kováním oken a parapetům s ohledem na nutnost větrání ve třídách, tedy potřebu otvírání oken.

Po marných pokusech s instalací zábran v podobě alobalových náhražek nebo vyřazených CD nosičů, které ani esteticky či funkčně neplnily účel, jsme společně s žáky druhého stupně vyzkoušeli a zvolili výrobu imitace hrotů z nápojových plechovek o objemu 0,5 l. Z jedné plechovky lze vyrobit zábrany do jednoho okna.

Instalace se provádí velmi jednoduše pomocí samořezných šroubků přímo do fasády. Jako vhodná okna pro instalaci zábran jsme vybrali všechna okna, kde se jiříčky v minulosti pokusily založit hnízda.

Instalace proběhla v říjnu a listopadu 2024. Výsledek v letošním roce předčil naše očekávání. Ani jedno založené hnízdo!

Jedná se o trvalé řešení, které odolává povětrí a není nutné ho obnovovat. Náklady na instalaci nepřesáhly 100 Kč za samořezné šroubky. Estetický dojem posuďte sami, zejména ze strany od sportov-

ního hřiště. Dle mého názoru nijak neruší vzhled naší krásné školy.

Jednotlivé fáze výroby zábran, včetně jejich umístění, jsou zobrazeny na příložených snímcích. Rádi postup případným zájemcům předvedeme. Dejte si pozor zejména na bezpečnost při jejich instalaci.

Vlaštovky a jiříčky si vždy najdou náhradní hnízdiště, ale zvažte, zda se jich ve vašem konkrétním případě chcete zbavit.

Miroslav Hron
školník

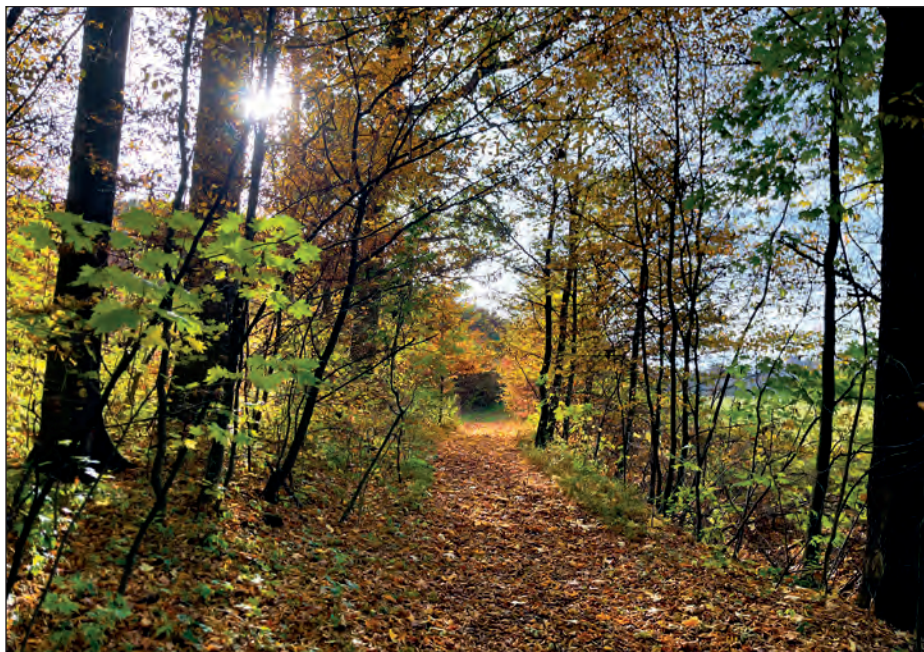

Chladný listopad střídal nezvykle teplý prosinec

ŘÍJEN

Závan chladného arktického vzduchu od severovýchodu srazil teploty na přelomu září a října do podprůměrných hodnot. Noční teploty klesaly i k nule, takže páteční a sobotní ráno (3. a 4. října) se na mnoha místech vyskytly první přízemní mrazíky. Počasí bylo stále proměnlivé, slunečnou oblohu střídaly přeháňky, přidaly se čerstvý vítr a teploty se pohybovaly kolem 15 °C. V druhém říjnovém týdnu bylo již sychravěji, přibývalo přeháněk a častějšího mrholení, noční teploty byly nicméně o poznání vyšší a pohybovaly se mezi 10–12 °C.

Příjemným podzimně prosluněným dnem bylo po delší době pondělí 13. října, kdy teploměr v odpoledních hodinách ukázal ještě 18 °C, naopak úterý bylo již zcela pošmourne a deštivé. Zataženo s teplotami mezi 12–14 °C zůstalo po zbytek pracovního týdne. Oblačnost se protrhala až o víkend, kdy se však s přechodem fronty i více rozfoukalo, a tak pocitová teplota i při jasné obloze byla o několik stupňů nižší, než ukázal teploměr (12 °C). Posvícenská neděle 19. října byla již méně větrná, zato noc na neděli byla díky vyjasnění mrazivá (-2 °C) a přízemní mrazíky jsme zaznamenali i v noci na pondělí 20. října.

Cestou pod Židákem, úterý 21. října

Nejsslunnějším dnem týdne bylo úterý 21. října s teplotou 18,5 °C. Od středy se začalo ochlazovat, přidaly se přeháňky, ve čtvrtek vpoledvečer pak trvalejší dešť, přes den však ještě teploty i pod zataženou oblohou vystoupaly na 16 °C. Kolem hluboké tlakové níže k nám začal od severozápadu proudit chladný a vlhký oceánský

vzduch, který s sebou přinesl díky čerstvému větru velmi proměnlivé počasí. Až do konce týdne tak přeháňky střídaly protrhanou oblačnost, skrze kterou občas zasvitlo i slunce.

V samém závěru měsíce se pak oteplilo a slunné dny s teplotami okolo 16 °C lákaly k odpoledním procházkám do příro-

29. října

dy. K ránu však klesala teplota mírně pod bod mrazu. Celkový úhrn srážek za říjen dosáhl 38 mm.

Oproti předcházejícím dvěma letům byl letošní říjen výrazně chladnější. Zatímco letos jsme zaznamenali nejvyšší říjnovou teplotu 18,5 °C, loni se dvakrát dostala nad 20 °C, předloni dokonce několikrát

přesáhla i letních 25 °C. Celosvětově byl však třetím nejteplejším říjnem v historii měření.

LISTOPAD

Počátek měsíce byl deštivý. Od neděle 2. listopadu do pondělního odpoledne napršelo při trvalém dešti 24 mm srážek. Od středy

do sobotního podvečera, kdy se začalo zatahovat, panovalo slunečné počasí s odpoledními teplotami až do 15 °C. Léto Vsech svatých či malé babí léto, jak se období první listopadové dekády nazývá, pro nějž je po rozpuštění ranních mlh příznačné teplé slunečné počasí, nám tak částečně nahradilo babí léto, kterého jsme se letos v září ani

13. října

19. listopadu

v říjnu nedočkali. Sychravá neděle 9. listopadu nebyla již tak vydatná na srážky (celých 7 mm) jako ta předchozí, přinesla nicméně v následujícím týdnu citelnější ochlazení s odpoledními maximy kolem 6–11 °C.

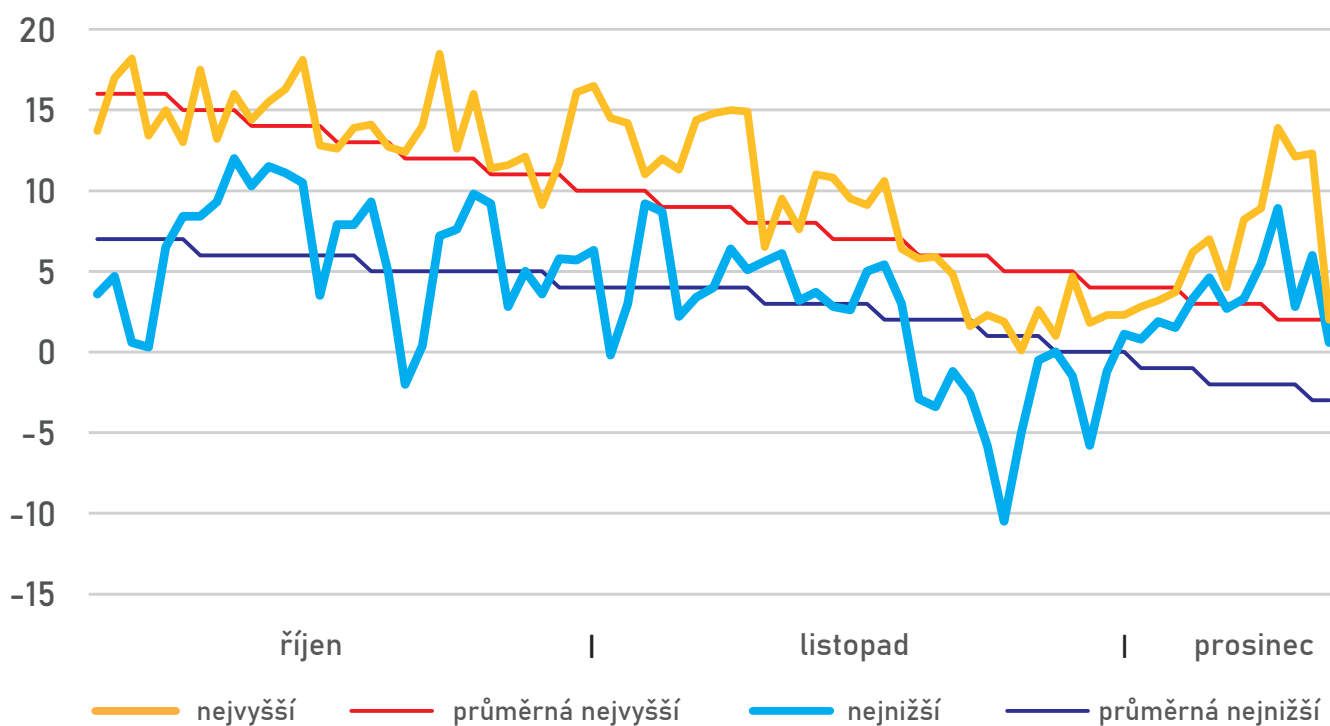
Ještě více se začalo ochlazovat od pondělí 17. listopadu, noční teploty klesaly

pod nulu, přes den pak teploměr ukázal většinou do 6 °C, což jsou pro toto období podprůměrné teploty. Výrazný pokles teplot pak přišel o nadcházejícím víkendu: v neděli 23. listopadu klesla teplota po ránu na -10,5 °C, přes den se pak teploty při slunečném počasí pohybovaly mírně nad nulou až v odpoledních hodinách.

Do bílého rána jsme se probudili v pondělí 24. listopadu. Sněžilo ještě i v úterý, ale to už sníh přecházel v odpoledních hodinách v déšť. Kolem 5 cm sněhu tak do konce pracovního týdne odtálo, odpolední teploty se pohybovaly mezi 2–5 °C. Při rozsvícení vánočního stromečku v sobotu 29. listopadu bylo sice zataženo, avšak dí-

Přehled teplot v období od 1. října do 12. prosince

Zdroj: vlastní měření autora

ky bezvětrí bylo pod tepelnými plynovými zářiči na náměstí vcelku příjemně. V noci na neděli 30. listopadu pak po 12 dnech také neklesla teplota pod nulu.

Letošní listopad byl podle údajů meteorologů oproti normálu 1991–2020 chladnější o 0,8 °C a třetím nejchladnějším za posledních 20 let. Celkové množství srážek

(40 mm – stejně jako vloni) bylo vzhledem k dlouhodobému srážkovému normálu za tento měsíc mírně nadprůměrné.

PROSINEC

Začátkem prosince se začalo postupně oteplovat, takže ani noci nebyly mrazivé. Inverzní charakter počasí s občasným mrholením

vystřídal v pátek 5. prosince trvalejší déšť (8 mm). V druhém prosincovém týdnu následovalo vlivem převažujícího jižního proudění nebývalé oteplení s nadprůměrnými teplotami (až 14 °C), v závěru týdne pak zůstávalo celý den mlhavo a teploty se pohybovaly kolem 3 °C.

Viktor Dobrev

Rok 1935

Dopady vleklé hospodářské krize přiváděly v druhé polovině 30. let řadu zdejších obyvatel do stále více tíživější životní situace. Někteří lidé zůstávali zcela bez prostředků. Koncem roku 1935 tak byly ve městě zavedeny na žádost obchodního grémia tzv. almuženky (žebračanky), což byly potravinové poukázky přidělované nezaměstnaným a sociálně slabým v rámci státní stravovací akce.

Nelítostný byl osud k někdejšímu starostovi města Antonínu Tůmovi, který zastával tento post v první polovině 20. let. Jeho hostinec U Bílého beránka čp. 28 koncem srpna 1935 koupila v dražbě Okresní záložna hospodářská v Libáni a poté, co nechala dům přestavět, přemístila do něj z čp. 58 svou filiálku, která zde zahájila provoz v září 1936. Antonín Tůma byl však již v době, kdy šel jeho hostinec do dražby, v takovém duševním rozpoložení, že o exekuci svého majetku patrně ani nevěděl. Koncem února 1935 ho postihla cévní mozková příhoda, ochrnl na polovinu těla a byl stížen afázií (ztrátou řeči). Pobýval pak v nemocnici Milosrdných sester ve zdejším zámku, kde 25. února 1937 zemřel ve věku nedožitých 56 let.

Hospodářská krize však příliš nezasáhla zdejší cukrovar. Za touto „anomálií“ je třeba hledat, jak už to tak bývá, politické pozadí. V celém Československu poklesla výroba cukru v letech 1930–1933 bezmála o polovinu. Nicméně stabilní vysoké zisky cukrovarníků zajišťovala monopolizace domácího trhu stvrzená dohodou československých cukrovarů pro léta 1927–1937, kterou posvětil i tehdejší předseda vlády – agrárník Antonín Švehla. Cukrovarnický kartel pak získal obrovské finanční dotace od státu, které měly pokrýt ztráty z exportu této komodity na světových trzích. Agráři však prosadili, aby část těchto prostředků byla použita na udržení cen řepy a na sanaci cukrovarů – což byl i případ místní filiálky Rolnických akciových podniků. V čele zdejšího cukrovaru stál v této době agrárník František Honzák, který byl v letech 1932–1941 zároveň starostou města.

Jaké další události přinesl rok 1935, nám prozradí zápisy kronikáře Františka Havlíka.

DRUHÁ LÉKAŘSKÁ SÍLA

Počátkem roku přibyla a se nastěhovala do zdejšího města druhá lékařská síla

MUDr. Anna Papiarová, rodilá Maďarka, a začala ihned ordinovat. Provádí veškerou praxi lékařskou a také zubařskou.

Dosud měli jsme zde až na jeden případ (brzy po státním převratu působili zde kratší dobu lékaři dva) vždy jen lékaře jednoho, který zároveň bývá státním lékařem obvodním, takže ve zdejším dosti rozsáhlém obvodu byl vždy velmi zaměstnán.

ZAVEDENÍ ÚŘEDNÍCH SOUDNÍCH DNŮ V ZDEJŠÍM MĚSTĚ

Dne 1. března usneslo se místní obecní zastupitelstvo, aby byly v Rožďalovicích konány soudní úřední dny jednou za měsíc. Výlohy s tím spojené, které budou činit asi 800 Kč ročně, uhradí město a poskytne k účelu tomu místnost a otop. Opatření toto, které před časem bylo zde již také zařízeno, bylo jistě místním obyvatelstvem opět rádo uvítáno, neboť nemusí v každých záležitostech soudních a informačních docházeti k okresnímu soudu v Libáni a může si to vyřídit v místě.

Na to v měsíci červenci vydal okresní soud v Libáni tuto vyhlášku:

Pravidelné úřední soudní dny, povolené výnosem ministerstva spravedlnosti ze dne 11. června 1935 v městě Rožďalovicích budou se konati počínaje měsícem září 1935 v místnosti radnice vždy první čtvrtek po patnáctém v měsíci, a to v tyto dny: 19. září, 17. října, 21. listopadu a 19. prosince, a to od 9. hodiny ranní do 12. hodiny polední a od 1 hodiny po poledni do 15.30 hodin odpoledne. Úřední tyto dny konány budou pro město Rožďalovice a obec: Doubravany, Hasinu, Košík, Po-

jedy, Podolí, Seletice, Sovolusky, Tuchom, Zámostí a Žitovlice.

Podobné zařízení máme zde zavedeno i v záležitostech notářských. Notář z Libáně nebo jeho zástupce dojíždí každý první čtvrtek v měsíci a mívá zde úřední hodiny, a to v hostinci U Tůmů, čp. 28.

VZÁCNÝ OPTICKÝ ÚKAZ KOLEM SLUNCE

Vzácný zrakový úkaz kolem Slunce bylo pozorovati dne 28. února v odpoledních hodinách. Dosti dlouho potrval a byl viděn obyvateli města Prahy a jistě i mnohých jiných míst, ale byli svědky toho nádherného zjevu i obyvatelé našeho městečka, kteří si toho ovšem všimli anebo byli na to upozorněni.

Zajímavý ten optický zjev okolo Slunce nazývá se odborně velké halo. Je to jeden z nejkrásnějších úkazů, které je možno v našich krajinách vůbec kdy spatřiti. Malý kruh okolo slunce anebo měsíce je u nás viditelný často, naproti tomu zjev úplného čili velkého hala je možno v našich krajinách pozorovati jen vzácně.

VELKÉ BŘEZNOVÉ MRAZY

Dne 5. března bylo rozhlase m hlášeno, že toho dne v některých místech Čech (jako v Poličce a Čáslavi) dostoupily mrazy přes -20°C (v zdejším kraji vykazoval teploměr až -15°C), a podotknuto, že od roku 1889 neměli jsme v Čechách v březnu tak mrazivo jako letos, vyjímaje ovšem krutých mrazů v roce 1929, kdy kupř. v prvých dnech březnových i v našem zde kraji dosáhly až -25°C .

85. NAROZENINY PANA PRESIDENTA T. G. MASARYKA

Dne 7. března dožívá se první prezident naší Československé republiky Dr. Tomáš Garrigue Masaryk 85 let svého požehnaného věku a života. V našem městečku na počest 85. narozenin pana presidenta byly uspořádány tyto oslavy:

Dne 6. března oslavil zdejší sbor dobrovolných hasičů 85. narozeniny pana presidenta za účasti místních spolků a velmi četného občanstva zapálením oslavné hranice. Sraz byl po 6. hodině večerní u cukrováru, odkud velmi četný průvod s hudbou, žactvo s lampiony, odebral se za hřbitov na tak zvaný „Hlíňák“ a tam o 19. hodině po signále trubkou zapálena byla připravená hranice. Následoval oslavný proslov hasičského župního místonáčelníka Jaroslava Vortela a po něm zahrány a zazpívány naše státní hymny. Poté celý průvod s hudbou vrátil se do města, kde u radnice se rozešel. A takových oslavných hranic čili vater bylo 6. března přesně o 7. hodině večerní po celé naší republice na počest 85. narozenin našeho prvního a milovaného presidenta hasičskými sbory zapáleno 10 576.

Tělocvičná jednota Sokol oslavila 85. narozeniny páně presidentovy dne 7. března o 20. hodině večerní v radničním sále slavnostní schůzí členstva a dorostu, při níž slavnostní řeč o panu presidentovi proslo-

vil odborný učitel bratr Štěpán Jirsák. Poté byly zazpívány státní hymny. Pak následovala Vzdělavatelská škola a skládání slibů nových členů.

Místní Jednota mládeže církve československé sehrála k uctění 85. narozenin pana presidenta dne 10. března odpoledne ve 2 hodiny pro školní mládež a večer v 8 hodin pro dospělé v sále radnice se svolením Lidového umění v Praze věrný obraz ze života bojovníka za naši samostatnost „Věrní panu presidentovi“, lidová hra o třech jednáních. Jako další čísla programu: uvítání hostí, proslov, hudba, recitace, živý obraz. Účinkoval smyčcový kvintet.

VOJENSKÁ PŘEHLÍDKA KONÍ

Dne 25. března konána byla zde na náměstí vojenskou správou z Hradce Králové klasifikace koní pro obce: Rožďalovice, Doubravany, Pojedy, Košík, Zámostí, Podolí, Hasinu, Tuchom, Žitovlice, Sovolusky, Křešice, Nečas, Seletice, Prodašice, Ujkovice, Brodek a Ledce. Předvedeno bylo na 200 koní, z nichž 60 bylo uznáno způsobilými k vojenské službě.

ZALOŽENÍ NOVÉHO SADU NA HOLI

Druhého dne byly žactvem zdejší měšťanské školy zasazeny v nově založeném obecním sadě na Holi třešňové stromky, jichž 150 kusů zdarma věnoval obci místní obchodní zahradník Jan Holanec na oslavu

100. výročí vzniku naší národní hymny „Kde domov můj?“ jako odkaz příští generaci. Obec má nyní již tři sady a několik alejí ovocných stromů.

OSLAVA SVÁTKU PRÁCE

Oslava svátku práce 1. máje byla letos ve lince pokažena nepříznivým studeným počasím. Vál silný, studený vítr, takže občanstvo se zdrželo doma. Ani hudba nehrála jako jiná léta. „Pokrok“ sehrál však přece odpoledne a večer divadelní hru *Pražský flamendr*.

VEŘEJNÁ SCHŮZE NÁRODNÍHO SJEDNOCENÍ

Národní sjednocení v Rožďalovicích (Československá národní demokracie, Národní rolnická jednota a Národní liga) pořádalo v neděli dne 5. května v dopoledních hodinách v sále hotelu „Radnice“ veřejnou schůzi o současných otázkách politických a hospodářských. Řečníky byli: major ruských legií v. v. Vojtěch Holeček, člen rady města Prahy František Bureš a JUDr. Jaroslav Vodička. Schůze se zúčastnilo asi 200 příslušníků uvedené strany z Rožďalovic a okolních obcí, jakož i velký počet příslušníků strany republikánské. Pokračování schůze znemožnili později příslušníci republikánské strany pískáním, křikem a lomozem, takže přítomný komisař Okresního úřadu v Jicině byl nucen schůzi rozpustiti.

Někdejší hostinec U Bílého beránka (rohový dům na křižovatce Husovy a Tyršovy ulice) koupila ve veřejné dražbě Okresní záložna hospodářská v Libáni, která zde v září 1936 otevřela svou pobočku

VEŘEJNÉ SHROMÁŽDĚNÍ LIDU

Dne 12. května svolala Československá republikánská strana zemědělského a malorolnického lidu veřejné shromáždění lidu do obcí: Sobotky, Dolního Bousova, Libáně, Kopidlno a sem do Rožďalovic. Na programu byla reprodukce projevu místopředsedy republikánské strany poslance Rudolfa Berana na téma: „Co jsme a co chceme“ a „Co by řekl dnes svému lidu Antonín Švehla?“ Reprodukce ta byla vysílána na náměstí z gramofonových desek pomocí zesilovače.

Těsně předtím podobným způsobem učinila projev své strany Československá živnostensko-obchodnická strana středostavovská.

POHŘEB MĚSTSKÉHO TAJEMNÍKA ANTONÍNA MATOUŠŮ

Dne 25. června konal se zde pohřeb městského tajemníka Antonína Matoušů za účasti četného občanstva, místních spolků a školní mládeže. U hrobu nad rakví učinili smuteční projevy starosta města František Honzák, starosta Sokola Adolf Rufert a městský tajemník z Libáně.

Zesnulý působil zde jako tajemník celých 25 roků, povahy byl čestné a přímé, jinak vážné a skromné a k občanstvu moudrým

a upřímným rádcem. Ač dosti churavěl, zřídkka použil k odpočinku svojí dovolené, která mu každoročně přináležela.

Po zesnulém vykonává tajemnické práce Josef Šourek, který od roku 1931 působí v zdejším městském úřadě jako účetní kancelářská síla.

POLICEJNÍ REVISOR

Usnesením obecním obecního zastupitelstva ze dne 6. července zvolen byl za městského policejního revisora Josef Sadílek mladší, truhlář a majitel čp. 89, a místo to ihned nastoupil.

MĚSTSKÝ DŮCHODNÍ

Dne 9. pak srpna ve schůzi obecního zastupitelstva zvolen byl z 20 hlasů 15 hlasy za městského důchodního František Dovolil, bývalý starosta zdejší obce a majitel čp. 77, zatímně na půl roku s měsíčním platem 600 Kč. Úřad ten nastoupil dnem 15. srpnem a složil kauci v částce 10 000 Kč.

PRODEJ HOSTINCE

„U BÍLÉHO BERÁNKA“

Dne 29. srpna byla v Libáni soudní veřejná dražba na zdejší Tůmův hostinec „U bílého beránka“, čp. 28. Byl vydražen za 190 000 Kč a koupila jej Okresní záložna

hospodářská v Libáni pro svoji zdejší filiálku, která toho času nachází se v domě Josefa Kubičky na náměstí čp. 58.

POHŘEB FRANTIŠKY VÍZKOVÉ

Dne 24. srpna konal se zde pohřeb Františky Vízkové, toho času nejstarší a vážné občanky města. Byla vdovou po bývalém starostovi města Antonínu Vízkovi a dcerou bývalého mnohaletého purkmistra města Jana Rektorysa z čp. 84. Dosáhla požehnaného věku 88 let a byla matkou 13 dětí. Nad hrobem rozloučil se se zesnulou jménem tělocvičné jednoty Orla, jejímž byla dlouholetým členem, učitel náboženství Josef Havelka.

SRÁŽKA VLAKŮ

Dne 24. října srazil se ve 20.45 na zdejším nádraží vjíždějící nákladní vlak od Nymburka s posunujícím nákladním vlakem od Jičína. Byly poškozeny obě lokomotivy, které na sebe narazily, a pět nákladních vozů. Osobní doprava byla udržována přestupováním. Překážka byla odstraněna do 11. hodiny dopolední druhého dne. Zraněn bohudík nebyl nikdo. V té době měli v nádraží službu výpravčí vlaků Ignác Jeřábek a pomocný výhybkář Václav Karlas. Vyšetřováním bylo zjištěno, kdo srážku tu zavinil.

SOUPIS HOSPODÁŘSKÉHO ZVÍŘECTVA

V podzimu vykonal z nařízení okresního úřadu v Jičíně a statistického úřadu v Praze městský důchodní František Dovolil ve zdejší obci soupis hospodářského, chovného zvířectva: hovězího dobytka, koňstva, ovčího, kozího a vepřového bravu.

Napočteno bylo: 202 krávy, 33 jalovice, 1 býk, 5 volů, 23 koně, 178 koz a 123 kusy vepřového dobytka.

VÝLOV RYBNÍKA NA HOLI

Lov ryb v rybníce na Holi konal se letos 5. listopadu. Vyloveno bylo 918 kaprů o váze 711 kg, 6600 kusů kapřího potěru a 12 matek. Prodáno při lovu bylo 112 kaprů ve váze 101 kg za 912 Kč. Do sádek velkostatku na Hasině uloženo 805 kaprů ve váze 610 kg, 12 matek a všechn kapří potěr.

ZAVEDENÍ MÍSTNÍCH ALMUŽENEK

Ve schůzi obecního zastupitelstva konané 15. listopadu na žádost místního obchodního grémia usneseno, aby byly od 1. prosince v zdejší obci zavedeny „almuženky“ (žebračky), a to jeden kus po 10 halé-

řích. Občanstvo pak bylo o tom vhodným způsobem vyrozuměno. Almuženky ty se dobře vžily a osvědčují, a používány jsou ponejvíce místními obchodníky.

NOVOSTAVBA OBILNÍHO SKLADIŠTĚ

V měsíci listopadu dokončily Rolnické družstevní podniky v Jičíně, filiálka v Rožďalovicích, své nové dvoupatrové skladiště, k němuž přistavěna i kancelář pro úřednictvo, obdržeři čp. 375. Mimo skladiště obilní daly zříditi též rozsáhlé skladiště na umělá hnojiva a uhlí. Skladištní budova nachází se těsně při železniční trati vlevo od okresní silnice a s místním nádražím spojena je svou vlastní vlečkou.

NOVOSTAVBA DÍLNY NA SLAMĚNÉ OBALY

Rovněž v téže době dokončil Josef Mrázek, jemuž v roce 1934 11. března vyhořela dřívější dílna v ulici Tyršově, novou přízemní stavbu na výrobu slaměných obalů, rohoží apod., a již v prosinci začal v ní vyráběti. Dílna ta, spojená se zásobní kolnou na slámu a obytným stavením, postavena je

rovněž blízko železniční trati poblíž družstevního skladiště. Obytné stavení obdrželo popisné číslo 384.

DALŠÍ STAVEBNÍ RUCH

Dále postavili ještě: Josef Resl – nový obytný domek čp. 281 v Rektorysově ulici, Jan Vacek – nástavbu obytného domku čp. 137 v Husově třídě, Občanská záložna – přestavbu koupeného v soudní dražbě domku čp. 176 v Husově třídě, kterýžto domek ještě téhož roku prodala truhlář Jaroš Jaroslava Košťákovi.

CUKROVÁRENSKÁ KAMPAŇ

Letošní kampaň v cukrovaru trvala od 15. října do 7. listopadu. Zpracováno bylo za tu dobu 249 000 metrických centů řepy. Vážnější úraz nestal se bohudík žádný.

REGULACE TRNAVY

Přípravná akce ohledně regulace Trnavy pokročila během letošního roku příznivě tak daleko, že v příštím roce bude s regulačními pracemi určitě započato. A o ten úspěch má nepopíratelně značnou zásluhu starosta města František Honzák, kte-

Rolnické družstevní podniky v Jičíně nechaly v roce 1935 vystavět u železničního přejezdu obilní skladiště

Novým majitelem zdejšího zámku se v roce 1935 stala Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského Rožďalovice – Praha

rý na příslušných místech, hlavně u zemského úřadu a ministerstva zemědělství v Praze byl nucen několikrát i osobně intervenovat.

NOVÝ MAJITEL ZDEJŠÍHO ZÁMKU

Prvého července stala se mezi zdejšími Rolnickými akciovými podniky a Kongregací Milosrdných sester sv. Karla Boromejského Rožďalovice – Praha, kupní smlouva zdejšího zámku konečně skutkem. Bylo totiž o koupi dlouho vyjednáváno. Jmenovaná kongregace koupila budovu tu za 250 000 Kč a zamýšlí ji značným nákladem upravit na nemocnici a snad také útulek pro zestárlé lidi. Celý park, takzvané „Škarpy“, byl při zámku ponechán a bude ho moci býti ústavem pro jeho chovance účelně používáno.

CENY POTRAVIN A NĚKTERÝCH ŽIVOTNÍCH POTŘEB

Platilo se: za 1 kg másla 14–16 Kč, 1 kg tvarohu 3 Kč, 1 l mléka 1.50 Kč čerstvá vejce kus 40–70 haléřů, za husu 25–30 Kč, kachnu 13–18 Kč, slepice 10–14 Kč, králík

10–20 Kč, pár holoubat 6–8 Kč, pár kuřat 16–24 Kč, pár selat 120–200 Kč, maso hovězí 1 kg 12–14 Kč, vepřové 12–14 Kč, telecí 12–14 Kč, uzené 14–16 Kč, šunka 1 kg 30 Kč, sádlo vepřové syrové 14–16 Kč, jablka 1 kg 2–3 Kč, hrušky 1–2 Kč, švestky 1–2 Kč, 1 kg hroznového vína 3.50–5 Kč, 1 kg máku 5–6 Kč, 1 kg bramborů 50–100 haléřů, hlávkové zelí 1 kg 80–100 haléřů, 1 kg mouky 3 Kč, houska, žemle, rohlík po 25 haléřích, 1 kg cukru 6 Kč 30 haléřů, 1 kg soli 2 Kč, 1 kg mýdla 4–5 Kč, 1 kg petroleje 1.80 Kč. Mužský oblek 250–500 Kč, mužská obuv 30–100 Kč, vysoké boty 150–170 Kč.

Obchod obilím zůstal pro rok 1935 dále státním monopolem a ceny jeho byly tytéž jako v roce 1934.

POČASÍ A ÚRODA

Počasí roku letošního bylo obdobné s počasím roku loňského. Zima byla velice mírná a sněhu málo. Nejnižší teplota v zimních měsících vykazovala v našem zde kraji nejvíce -12 °C a prosinec 1934 byl nejteplejším prosincem za posledních 160 roků od roku 1775. Rok byl celkem suchý, tep-

lý a vláhly bylo velmi málo. Přesto úroda obilí byla dosti vydatná (zvláště na zrno), jen píce narostlo málo a otavy nebyly téměř žádné. Nedostatek píce měl pak za následek odprodej a tím i úbytek zvířectva ze stájí a chlévů.

Ovoce urodilo se celkem málo a jakostně bylo vadné. Utrpělo velmi červivostí, skvrnitostí a také předčasnou hnilobou, takže na zimu těžko se uchovávalo. Švestek urodilo se málo. Jen vinných hroznů bylo v zdejší kraji téměř nadúroda a bezvadné jakosti. Houby rostly v dostatečném množství, avšak až v podzimu.

PŘÍRŮSTEK A ÚBYTEK OBYVATELSTVA

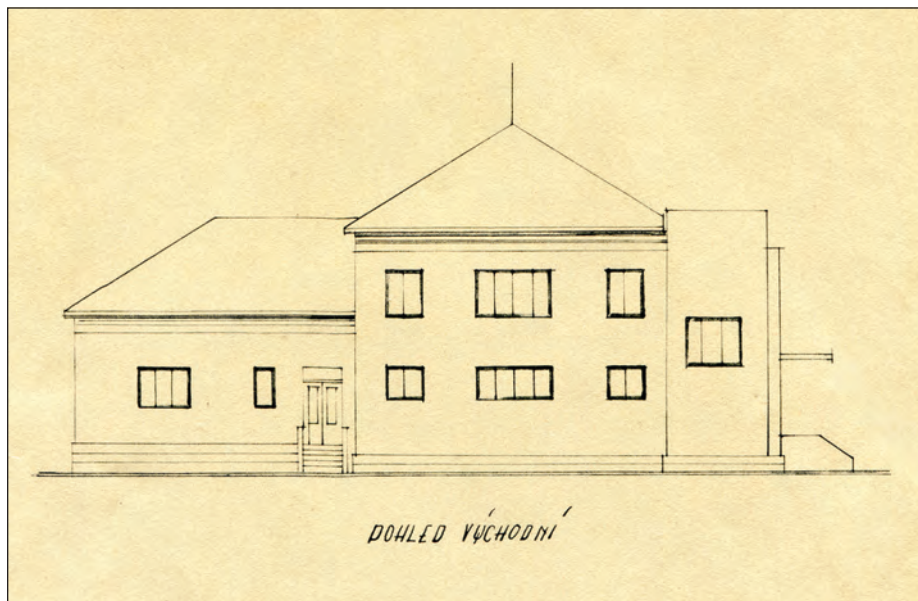
V roce 1935 narodilo se zde 20 dětí římsko-katolických a sedm příslušníků Církve československé. Zemřelo pak katolíků 49 a československého vyznání osm. Z počtu toho v zdejší nemocnici Milosrdných sester 27. Sňatků bylo katolických osm a československých dva.

Připravil Viktor Dobrev

Nesplněný sen

Po první světové válce „Jednota ma-lorolníků a domkařů“ měla hlavní slovo v pozemkové reformě, takzvané parcelaci. Zřídili stavební družstvo, které získalo parcely na stavební místa. Sokol získal z parcelace krásné, skoro hektarové cvičiště. Po splnění formalit byly zahájeny přípravy k jeho úpravě, aby co nejdříve sloužilo svému účelu. Lesmistr, člen jednoty bratr Weigl, zajistil dřevo na oplocení celého cvičiště. Povozy k odvozu dřeva byly získány zdarma od členů a přátel jednoty. Kmeny nakládali v lese za Hasinou členové jednoty a vozili hned na bučickou pilu. I zde většinu práce udělali členové Sokola. Jednotlivé tyčky se pak rozřezávaly v bedárně bratra Ferdy. Práce na cvičišti, kopání jamek pro sloupky i stavění celého plotu, to vše se dělalo dobrovolně. Bratři, sestry a další příznivci Sokola pracovali o nedělích, svátcích i po večerech.

Po bratru Javůrkovi byl starostou Sokola bratr Tuláček, starý cvičenec, fotograf a velký propagátor Sokola. Když byl požádán, aby do sokolského sborníku, který jednota vydala ke čtyřicátému výročí založení Sokola v Rožďalovicích, napsal vzpomínku na uplynulá léta, svůj příspěvek uzavřel slovy: „Končím přáním jednotě, aby všechno členstvo stálo pevně ve svém sokolství a dále přejí brzkého uskutečnění dávného snu pěkné a účelné vlastní tělocvičny.“ Bylo roz-

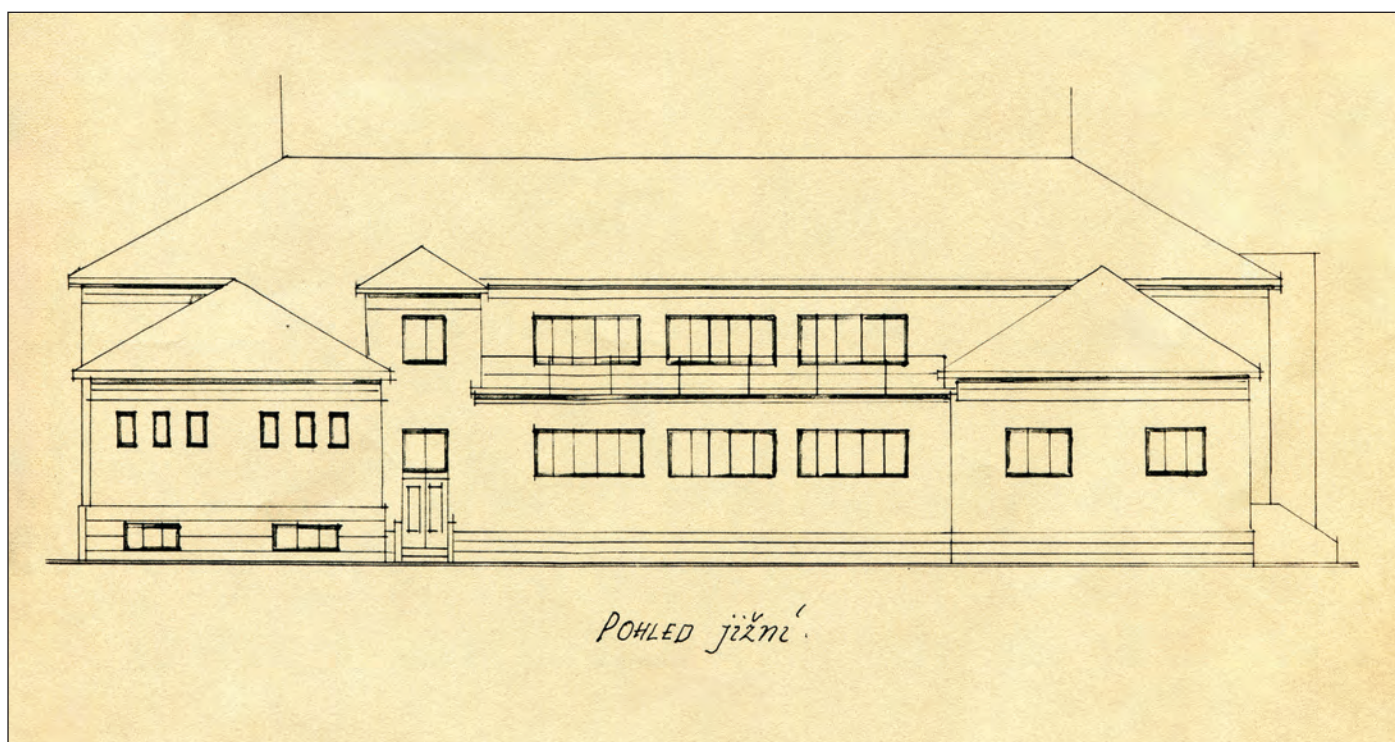

hodnuto, že nová stavba bude kromě tělocvičny poskytovat zázemí i pro další činnost Sokola. Stavba měla být postavena na Sokolském cvičišti. Řemeslné práce na stavbě měly být provedeny ve vlastní režii. Peníze na materiál se sháněly i pomocí veřejných peněžních sbírek. V osenické cihelně bylo v roce 1938 objednáno a zapláceno 300 000 cihel, ale ty již nebyly nikdy dodány.

Po válce v roce 1946 byla stavba tělocvičny opět na programu. V tomto roce byl založen Výbor pro postavení sokolovny v Rožďalovicích, který oslovil všechny občany

Rožďalovic a požádal je o příspěví k zajištění této stavby. Vznikl také první návrh sokolovny. V zimních měsících 1947 vozili majitelé koňských spřežení zadarmo písek ze Seletic a z Ledec. Na jaře byla při východní straně cvičiště zásoba písku na celou stavbu. Po únoru 1948 byla akce „sokolovna“ pozastavena. Písek a další připravený stavební materiál byl odvážen na stavby, které byly potřebnější z pohledu tehdejšího vedení města. Dávný sen rožďalovických sokolů se nesplnil.

Zpracoval Rudolf Valeš

Návrh sokolovny z roku 1947

Léta 2001–2002

ROK 2001

V prvním roce nového století a tisíciletí měla rybářská organizace Rožďalovice 193 členů dospělých, 12 mládežníků a 46 dětí. Od tohoto roku se zvedla cena členské známky u dospělých rybářů ze 150 Kč na 200 Kč, u mládeže ze 70 Kč na 100 Kč, u dětí ze 30 Kč na 50 Kč.

Po dohodě s Obecním úřadem Rožďalovice nechali rybáři začátkem března odbahnit rybník Komoru (dnes Dolní rybník). Práce provedl pan Josef Vávra z Údrnic. Za provedené práce zaplatila rybářská organizace 152 000 Kč. Současně s touto akcí pokácel na hrázi tohoto rybníka pan Zumr z Rožďalovic přestárle topoly.

Dne 14. března 2001 kupují rybáři od paní Miloslavy Jouklové z Hasiny pozemek v lokalitě Babínek, který jí byl vrácen v rámci restitucí. Je tak získán pozemek o výměře 40 232 m² na stavbu budoucího rybníka.

Rybářský ples se konal v sobotu 31. března. Při účasti 267 návštěvníků hrála skupina Mavis. Poprvé se v tombole nevydávají živé ryby. Výherce ryby dostal poukaz a pro rybu si přišel o týden později na výlov rybníka v Doubravanech.

V roce 2001 je vydáno 160 povolenek dospělých, 46 dětských, 16 celoročních hostovských, 29 prázdninových. Po ulovení 30 kusů kapra si v průběhu roku osm rybářů doplatilo druhou povolenku, z toho tři rybáři dvakrát.

V neděli 29. dubna se sešlo 44 rybářů na tradičních závodech v Podlužanech.

Komora (Dolní rybník) po úpravách v roce 2001, též na následující straně

Zvítězil Miloš Šlemr z Rožďalovic s celkovým úlovkem 188 cm ryb. Při účasti 22 dětí na rybářských závodech mládeže 2. června zvítězil 13letý Jiří Vostárek ze Křince s úlovkem 187 cm ryb.

Večer ve středu 27. června 2001 přistihl člen rybářské stráže Jaroslav Košťák na řece Mrlině v úseku „Pod bubnem“ lovit tři vietnamské občany z Mladé Boleslavi škeble říční. Přivolaná hlídka policie „pytláky“ zajistila. Jaroslav Košťák a předseda rybářů Jan Nožička vrátili nalovených 250 kusů škeblí zpátky do řeky Mrliny. Na Vietnamce byla podána žaloba, byli odsouzeni k pokutě každý 40 000 Kč, ale jelikož se

nezdržovali v místě trvalého bydliště, celá záležitost vyzněla do prázdna. Jediné, co nám zůstalo jsou policejní fotografie v z této akce a svazek dopisů od soudu.

Při podzimních výloveh Holské soustavy rybníků je celkem sloveno 116 q kapra a 5 q lína. Občané Rožďalovic si při těchto výloveh koupili od rybářů celkem 950 kg ryb, 1 kg kapra stál 50 Kč.

Na rybářském revíru Mrlina 2 ulovili rybáři v tomto roce 2789 kusů ryb o celkové váze 5890 kg.

V pondělí 1. října přichází pro rybáře smutná zpráva. Po krátké nemoci zemřel ve věku 48 let člen výboru a vedoucí rybářské stráže Jiří Dlouhý. Jiří se ještě dokázal ve svém posledním roce života stát rybářem roku 2001 s úlovkem 83 kusů ryb o váze 198 kg.

ROK 2002

Po velkých investicích z minulých let začíná rybářská organizace Rožďalovice hospodařit s nejnižším finančním zajištěním za posledních dvacet let. Rybářský hospodář Stanislav Veselý však dosáhne v chovu ryb na soustavě Holských rybníků několika historických rekordů, a tak se finanční situace rybářů rychle zlepšuje.

Výroční členská schůze konaná v sobotu 2. března za přítomnosti 110 rybářů zvolila 13členný výbor a tříčlennou revizní komisi. Schůze schválila zprůsvětlení rybářského řádu: Po ulovení a ponechání si druhého kusu ušlechtilé ryby – konec denního lo-

Jaroslav Košťák a Jan Nožička vracejí napytlačené škeble zpátky do Mrliny

vu. Z důvodu přemnožení sumce velkého na revíru Mrlina 2 je dohodnuta a schválena možnost lovit sumce po celý rok.

Na rybářském plese pořádaném 16. března zahrála v letošním roce hudba Polabanka z Kolína. Prodáno bylo 259 vstupenek.

V neděli 21. dubna se 38 rybářů zúčastnilo rybářských závodů v Podlužanech. Vítězství z loňského roku obhájil Miloš Šlemr z Rožďalovic s celkovým úlovkem 450 cm ryb. Dětských rybářských závodů se zúčastnilo 1. června 20 dětí. Zvítězil čtrnáctiletý Miroslav Ettl z Křince s celkovým úlovkem 158 cm ryb.

Ve dnech 18.–20. října pořádali rybáři z Městce Králové výstavu rybářských trofejí. Z naší organizace měli na výstavě své trofeje Jaroslav Košťák a Jan Nožička.

Při podzimních výloveh rybníků Holské soustavy je celkem sloveno 123 q kapra, 14 q lína a 6 q amura. Na Třeboňském rybníku je v tomto roce zaznamenán historický rekord. Hospodář Stanislav Veselý zde odchoval 66 q kapra, 6 q lína, 2 q amura, celkem 74 q ryb.

Do paměti rožďalovických rybářů a členů výlovné skupiny se nesmazatelně zapsal výlov rybníka Na Holi v sobotu 9. listopadu 2002. To ráno, krátce po zahájení výlovu, se nad Rožďalovicemi přehnala sněhová vánice, při které během půl hodiny napadlo několik centimetrů mokrého

sněhu. V rybářské kronice je uloženo několik fotografií jako vzpomínka, v jakých krutých podmínkách tehdy výlov proběhl.

Na rybářském revíru Mrlina 2 je v roce 2002 uloveno 3151 kusů ryb o celkové váze 6385 kg. Rozhodnutí rybářů na výroční členské schůzi lovit celoročně sumce se v úlovcích významně projevilo. Je uloveno 43 kusů této ryby o celkové váze 331 kg.

Dne 18. května ulovil na rybníku v Podlužanech Zdeněk Janoušek sumce o délce 168 cm a váze 31 kg.

Nejúspěšnějším rybářem v roce 2002 se stal Vladimír Rataj z Břístve s úlovkem 128 kusů a celkové váze 316 kg.

Dne 8. února 2002 zemřel ve věku 71 let dlouholetý vedoucí rybářského kroužku v Křinci Vladimír Sádlo. Vedení mladých rybářů na křinecké škole převzal Jindřich Kulich.

Od září se na škole v Rožďalovicích ujali vedení rybářského kroužku Miloš Šlemr a Jan Černocho.

Začátkem srpna 2002 postihla velká povodeň jižní Čechy, tok řeky Vltavy a dolní tok Labe. Část Prahy zmizela pod vodou, při toku Vltavy voda zničila několik obcí. Povodeň napáchala obrovské škody.

ZROZENÍ KRONIKY

Po odchodu z rybářského výboru v roce 1996 se bývalý hospodář Zdeněk Nechán-

ský přestal zajímat o dění v rybářské organizaci. V tomto období jsem zůstal jedním z mála rybářů, který ho pravidelně navštěvoval.

Jako předseda jsem ho informoval o koupi rybníků, odkupování pozemků a celkovém hospodaření. On mi na oplátku vyprávěl o tom, jaké to bylo, když v 50. a 60. letech začínal s rybařením. Vyprávěl o začátcích hospodaření rybářů na Holských rybnících, nedostatku krmení pro ryby, o nemocech ryb, které tehdy rybáře trápile.

Jednou při takovéto návštěvě jsem přinesl notýsek a začal si psát poznámky. Zdeněk Nechánský mi tehdy řekl:

„Proč to děláš?“

A já mu odpověděl:

„Zdeňku, tyto vzpomínky nesmějí být zapomenuty. Já se pokusím sepsat kroniku.“

O týden později mi Zdeněk dal plnou nákupní tašku těch nejstarších dokumentů o rybaření na Rožďalovicích z let 1946–1960, které celý život schraňoval.

Trvalo ještě dva roky, než jsem v roce 2003 napsal první řádky rybářské kroniky. S jistotou ale mohu dnes říci, že myšlenka napsat kroniku rožďalovických rybářů se zrodila v roce 2001 při návštěvách u Zdeňka Nechánského.

Jan Nožička

Zimní ochránci úrody

Praxe zimního příkrmování ptačích obyvatel našich zahrad, polí a lesů je v našich zeměpisných podmínkách zcela běžnou činností. Krmítka, větší či menší, můžeme vidět u mnoha domů především na venkově a v menších aglomeracích. Tam z okolní otevřené krajiny spíše najdou cestu potenciální strážníci z řad sýkor, vrabců, zvonků, brhlíků, ale také stehlíků, strakapoudů, hýlů a mnoha dalších.

Kromě rostlinné stravy v podobě různých druhů semen vezmou drobné druhy zavděk i živočišnými produkty, jako je hovězí lůj, případně lojové koule. Pamatují i dobu, kdy staří hospodáři věšeli čerstvě stažené králičí kůže na mráz, aby je sýkory zbavily zbylého tuku a mázder. Koneckonců, od této činnosti získala kdysi i naše koňadra své jméno. Jen ty kůže byly o mnoho větší, koňské. Zimní příkrmování se stalo tak běžnou praxí, že v dnešní době snad už ani nenajdeme nějakého strádajícího ptáčka zpěváčka. Co ale ti ptačí otužilci, kterým zrní ani lůj nechutná?

Řezák šedý u rybníku Zrcadlo

V zimních měsících jsem vždy obdivoval ty ptačí druhy, které si i v těchto krušných dobách musejí svoji potravu ulovit. Početné zástupy severských populací káňat číhající ve vzduchu, na stromech nebo na

zemi a pátrající po drobných hlodavcích. Dokud jen prší, ještě to jde. Pod dvaceticentimetrovou vrstvou sněhu je to ale skoro nemožné. Pro tyto lovce nastane období opravdové nouze. A nejsou to jen káňata,

Sova pálená

Poštolka obecná

ať už káně lesní, nebo káně rousné. Jsou to i poštolky obecné nebo moták pilich a samozřejmě všechny druhy našich sov. Mezi lovce se ale v období nouze řadí i další ptačí druhy. Po zamrznutí vodních hladin se velkými lovci hrabošů stávají např. volavky popelavé a volavky bílé. O tom se můžeme v zimních dnech přesvědčit na kdejakém poli. Svoje umění lovit dokáží uplatnit

i všechny druhy krkavcovitých, od straky obecné až po krkavce velkého. A k lovcům musíme zařadit i jednoho zástupce pěvců. Je jím tuhýk šedý, jehož běžnou potravou jsou hraboši a myši, a to po celý rok.

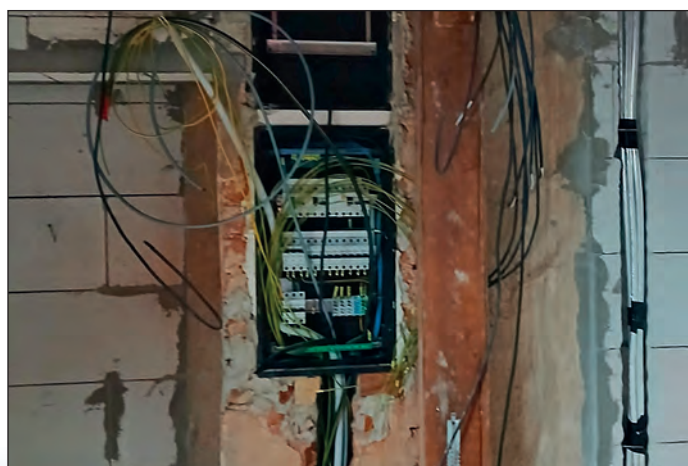
Všichni tito neohrožení lovci ptačí říše vykonávají již nyní, v zimním období, velmi užitečnou práci. Redukcí populace drobných hlodavců regulují jejich po-

četnost. O to menší bude na jaře počet dospělých rozmnožování schopných jedinců. Tím tito lovci již nyní snižují škody na budoucí úrodě. Je moc dobře, že na mnoha polích můžeme v posledních letech pravidelně vídat tzv. berličky. Ty pak hojně využívají tito lovci k číhání na svoji kořist.

Vladimír Šoltys

Sojka obecná

Během podzimu pokračovala rekonstrukce hasičské zbrojnice: podkroví bylo osazeno rastry pro sádkkarton a provedena montáž kompletní elektroinstalace.

V druhé polovině listopadu byly na věž instalovány nápisy Hasiči, nad vchod umístěn obraz svatého Floriána od Martina Dohnala a nápis Sbor dobrovolných hasičů Rožďalovice.

Do výbavy hasičům přibýly dvě hasičí deky a vysavač pro mokré vysávání. Od příštího roku chystají hasiči spuštění svého profilu na Facebooku.

Město Rožďalovice, muzeum a městská knihovna
zvou všechny malé i velké tvořitele
k zavěšení vyrobené vánoční ozdoby.

VÁNOČNÍ STROM PRO VŠECHNY

KDE:
před budovou Muzea v Rožďalovicích
KDY:
OD 1. PROSINCE AŽ DO VÁNOC

PŘIJĎTE OZDOBIT STROMEČEK a přispět tak k vánoční atmosféře města.

Ozdobu prosíme připevnit provázkem či háčkem.

PF 2026

*Město Rožďalovice Vám přeje spokojené prožití vánočních svátků,
v novém roce mnoho zdraví, štěstí, osobních a pracovních úspěchů.*

POŽITEK

Pojedsko-Žitovlický Teatrální Kumšt

6. prosince 2025

Obecní úřad Žitovlice

Adventní setkání s názvem „Pět P“

Scénář a režie:

Irena Brůnová

Technická podpora:

Jaroslav Kaňka

Catering:

Iva Kosinová,

Michala Záleská,

Jana Kratochvílová

Kamera a světla:

Petr Kosina

Foto:

Jiří Rejsek

Uvaděč a kulisy:

Martin Sausage Dohnal

Vypravěč:

Jiří Malý

Uvaděčky příběhů:

Romanka Staničková

a Kačenka Kaňková

HERECKÉ OBSAZENÍ:

ROK NA VSI

Slavomír: Alex Diblíčků

Milena: Helena Vocásková

Hospodský: Roman Kříž

Ševcová: Bára Křížová

Švec: Pepa Hofman

Ložík: Martin Kříž

Hela: Helena Vocásková

Katka: Mařenka Vocásková

Červen – děti s mobilem:

Martin, Honzík, Babetka

Mařenka, Eliška

Říjen – děti se psem:

Babetka, Kačenka, Eliška

NA HOUBY!

Otec: Roman Kříž

Matka: Helena Vocásková

Děti: Honzík Záleský,

Babetka a Kačenka Kaňkovy

Dřevorubec: Romanka Staničková

Soused: Pepa Hofman

SEDÁVEJ PANENKO V KOUTĚ

Král Alfons: Zdeněk Vocásek

Královna Vilma: Bára Křížová

Služebná: Irena Brůnová

Princezna Žofie v různých

věkových fázích:

Romanka, Kačenka, Babetka, Eliška,

Mařenka, Helena st.

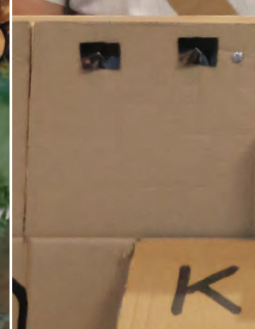
Princezna Žofie finální: Magda Nováková

Princ Martin: Martin Kříž

Král Jarmil: Pepa Hofman

Sedící aerobik:
Helenka Vocásková

Video na TV Žitovlice:
ŽITO TV U LICE
youtube.com/@tvzitovlice

10001

AROSA

CESTOVNÍ KANCELÁŘ

Část Husovy ulice s pohledem na klášter, druhá polovina 30. let 20. století (archiv města Rožďalovice)

Stejné místo před čtyřmi lety (7. června 2021), foto Viktor Dobrev

